

Handreiking

Wegwijs in de RO Standaarden 2012: wat is er anders dan in 2008?

datum

december 2017

versie

1.0 Definitief

rechtenbeleid

Naamsvermelding-GeenAfgeleideWerken 4.0
(CC BY-ND 4.0)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Wijziging RO Standaarden 2008 en de wiki	4
1.2	Achtergrond	4
1.3	Leeswijzer	5
2	Vervaardigen	6
2.1	Overzicht instrumenten	6
2.2	Dataset	7
2.3	Plancontour & PDF plan	7
2.4	Plannen wel/ geen verplichte verbeelding	8
2.4.1	Verplichte standaard verbeelding	8
2.4.2	Vormvrij	8
2.4.3	Niet voorzien van kleur en symboolweergave	8
2.5	Objectgerichte planteksten	8
2.6	Bestemmingsplan	9
2.7	Planregels	10
2.8	Grondexploitatieplan	10
2.8.1	Besluit	10
2.8.2	Opstellen exploitatieplan	10
2.8.3	Het instrument	10
3	Uitwisselen	12
3.1	Onderdelen van de dataset	12
3.2	GML	12
3.3	XML	12
3.4	Planstatus	12
3.5	Identificatienummer	13
4	Beschikbaar stellen	14
4.1	Manifest 2008 of 2012	14
4.2	Manifest 2006	15
4.3	Geleideformulier	15
4.4	Procesinformatie	16
4.5	Bekendmaking	16
4.6	Waarmerken	17
4.7	Dossier	18
4.7.1	Dossier	18
4.7.2	Dossiernummer	18
4.7.3	Dossierstatus	19
5	Uitspraken en aanwijzingen	20
5.1	Aanwijzingsbesluit	20
5.2	Reactieve aanwijzing	20
5.3	Gerechtigde uitspraak	21
5.4	Omgevingsvergunning	22
5.5	Procesinformatie	23
5.6	Voorlopige voorziening	23
5.7	Relaties tussen plannen	23
6	Herzieningen	25
6.1	Herzien bestemmingsplan	25
6.2	Familie van bestemmingsplan typen	26
6.2.1	Wijzigingsplan	26
6.2.2	Uitwerkingsplan	26
6.2.3	Inpassingsplan	26

6.2.4	Rijksbestemmingsplan	27
6.2.5	Projectbesluit	27
6.2.6	Beheersverordening	27
7	Archiveren	28
7.1	Archiveren ruimtelijk plan	28
8	Wijzigingen SVBP	29
8.1	Begrippen	29
8.2	Anti-dubbeltelregel vs. Anti-dubbeltelbepaling	29
8.3	NEN2580	29
8.4	BAG	30
8.5	Bestemmingen	30
8.6	Aanduidingen	30
8.7	PRABPK	31
	Bijlage 1 Lijst van Afkortingen en begrippen	33
	Bijlage 2 Wet- en regelgeving	34
2.1	Wet ruimtelijke ordening	34
2.2	Besluit ruimtelijke ordening	34
2.3	Overgangsrecht	35
2.4	Regeling standaarden ruimtelijke ordening	35
2.5	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	35
2.6	Algemene wet bestuursrecht	36
2.7	Crisis- en herstelwet	36
	Bijlage 3 RO Standaarden 2012: vier normen	37
3.1	RO Standaarden 2012	37
3.2	STRI	37
3.3	SVBP	37
3.4	IMRO	38
3.5	IMROPT	39
	Bijlage 4 Type ruimtelijk plan	40
4.1	Vorbereidingsbesluit	40
4.2	Structuurvisie	40
4.3	Provinciale verordening	40
4.4	Algemene maatregel van bestuur en regeling	41

Hoofdstuk 1

Inleiding

“Welkom op de wiki van de RO Standaarden!” Hiermee introduceerden wij in 2011 een nieuw onderdeel van de Geonovum wiki. De RO Standaarden wiki was een aanvulling van het dossier RO Standaarden via de Geonovum website.

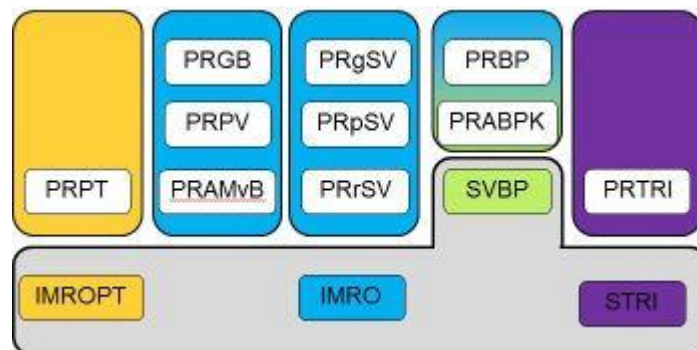
1.1 Wijziging RO Standaarden 2008 en de wiki

Met de Geonovum wiki RO Standaarden gaven we inzicht in de wijzigingen van de RO Standaarden 2008 die hebben geleid tot de RO Standaarden 2012.

De RO Standaarden 2012 zijn wettelijk verankerd in de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012. Voor alle plannen die vanaf 1 juli 2013 in procedure gaan, is toepassen van de RO Standaarden 2012 verplicht. Het toepassen van de RO Standaarden 2008 is daardoor niet meer mogelijk.

De wiki diende als hulpmiddel bij de nieuwe versie van de standaarden. Het gebruik van de wiki is na ruim vier inmiddels minimaal. De inhoud en de vorm zijn voor de toepassing van de huidige standaarden niet toereikend meer. De inhoud van de wiki is om die reden in dit document opgenomen. Als handreiking blijft de informatie via de Geonovum website, dossier RO Standaarden beschikbaar.

Figuur 1 Overzicht normen en praktijkrichtlijnen van de RO Standaarden 2012

1.2 Achtergrond

Om het planproces rond ruimtelijke ingrepen te versnellen, is in de Wet ruimtelijke ordening vastgelegd dat ruimtelijke plannen digitaal uitwisselbaar en raadpleegbaar moeten zijn. Om dit mogelijk te maken zijn afspraken gemaakt: RO Standaarden. De RO Standaarden bestaan uit afspraken die ervoor zorgen dat makers van plannen in heel Nederland dezelfde termen en kleuren toepassen. Ook zijn er technische afspraken gemaakt die ervoor zorgen dat plannen onbelemmerd digitaal uitgewisseld kunnen worden. Het geheel aan RO Standaarden omvat wettelijk verplichte standaarden en praktijkrichtlijnen.

Geonovum is sinds 1 juli 2008 verantwoordelijk voor het beheer, de ontwikkeling en de actieve promotie van de RO Standaarden. Onder het beheer vallen activiteiten als helpdesk, communicatie, advies, wijzigingenbeheer en werkafspraken. Wijzigingenbeheer is nodig voor het up to date houden van de standaarden door het verwerken van correcties en beperkte wijzigingen. Opdrachtgever voor het beheer van de RO Standaarden is het ministerie van Binnenlandse Zaken (voorheen Infrastructuur en Milieu).

De regelgeving over RO instrumenten staat centraal bij eventuele wijzigingen van de RO Standaarden. Geonovum adviseert IenM bij wijzigingen, gevoed door de signalen en informatie uit de praktijk. Ook bewaken wij de afstemming met de Europese kaderwet INSPIRE waarin ook regels worden opgenomen over ruimtelijke plannen. Iedereen die met de standaarden werkt, kan verbeteringsuggesties doen met behulp van het meldingformulier¹. Geonovum zorgt voor de behandeling van de meldingen. Voor het wijzigen van de RO Standaarden heeft Geonovum een wijzigingsprotocol² opgesteld. Het ministerie van IenM beslist of en welke wijzigingen worden doorgevoerd.

1.3 Leeswijzer

Met behulp van stappen in het planproces maken we de belangrijkste veranderingen in de standaarden duidelijk. Geregeld verwijzen we naar teksten in de normen en praktijkrichtlijnen 2012. Deze handreiking (voorheen wiki) is slechts een hulpmiddel, in de normen en praktijkrichtlijnen staan alle precieze details. Het planproces is de structuur voor de hierna volgende hoofdstukken, aangevuld met specifieke onderwerpen. In Hoofdstuk 2 gaan we in op het vervaardigen van de verschillende plantypen. Hoofdstuk 3 betreft het uitwisselen van de plan, visie of besluit. Het beschikbaar stellen van een ruimtelijk plan komt in Hoofdstuk 4 aan de orde. Ook het gebruik van het manifest 2006 komt hier aan de orde. In Hoofdstuk 5 gaan we in op de verschillende type uitspraken en wijzigingen en hoe de relaties tussen plannen worden vastgelegd. Herzieningen komen in Hoofdstuk 6 aan de orde. Hoofdstuk 7 behandelt het onderwerp archiveren van ruimtelijke plannen. Ten opzichte van de wiki is er een extra hoofdstuk toegevoegd: in Hoofdstuk 8 gaan we op de wijzigingen van de SVBP.

In de bijlagen is achtergrondinformatie toegevoegd. Bijlage 1 geeft een overzicht van gebruikte afkortingen. In Bijlage 2 is de gerelateerde wet/ en regelgeving opgenomen. Een overzicht van de vier normen van de RO Standaarden is in Bijlage 3 opgenomen. Tot slot zijn de ruimtelijke plannen die in de handreiking verder niet aan bod zijn gekomen, in Bijlage 4 toegelicht.

¹ Zie: <https://www.geonovum.nl/contact>

² Zie: <https://www.geonovum.nl/documenten/wijzigingsprotocol-ro-standaarden>

Hoofdstuk 2

Vervaardigen

Het maken van het digitale ruimtelijke instrumenten moet conform het Besluit ruimtelijke ordening en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening met behulp van de RO Standaarden worden gedaan.

2.1 Overzicht instrumenten

De standaarden zijn verdeeld in normen en toelichting. In onderstaand overzicht zijn de ruimtelijke instrumenten aangegeven die conform RO Standaarden 2012 digitaal vervaardigd, beschikbaar, vindbaar en toegankelijk gemaakt moeten worden. Voor alle instrumenten zijn zowel norm als toelichting voor het betreffende instrument aangegeven.

Voor de norm STRI2012³ is er de toelichting PRTRI⁴, daarnaast is er voor de norm IMROPT2012⁵ ook een toelichting: PRPT2012⁶.

Er is tevens een lijst met veel gebruikte afkortingen beschikbaar in Bijlage 1 van dit document.

Instrument	Norm	Toelichting
Vorbereidingsbesluit	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRGB2012
Bestemmingsplan	IMRO2012 , STRI2012 , SVBP2012 , optioneel: IMROPT2012	PRBP2012
Inpassingsplan	IMRO2012 , STRI2012 , SVBP2012 , optioneel: IMROPT2012	PRBP2012
Rijksbestemmingplan	IMRO2012 , STRI2012 , SVBP2012 , optioneel: IMROPT2012	PRBP2012
Wijzigingsplan	IMRO2012 , STRI2012 , SVBP2012 , optioneel: IMROPT2012	PRBP2012
Uitwerkingsplan	IMRO2012 , STRI2012 , SVBP2012 , optioneel: IMROPT2012	PRBP2012
Beheersverordening	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRGB2012
Exploitatieplan	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRGB2012
Gerechtelijke uitspraak	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRGB2012
Omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRGB2012
Aanwijzingsbesluit	IMRO2012 , STRI2012 ,	PRGB2012

³ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/standaard-toegankelijkheid-ruimtelijke-instrumenten-stri2012>

⁴ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-toegankelijkheid-ruimtelijke-instrumenten-prtri2012>

⁵ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/informatiemodel-ruimtelijke-ordening-planteksten-imropt2012>

⁶ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-planteksten-prpt2012>

	optioneel: IMROPT2012	
Reactieve aanwijzing	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRGB2012
Structuurvisie	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRSV2012
Provinciale verordening	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRPV2012
AMvB	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRAMvB2012
Regeling	IMRO2012 , STRI2012 , optioneel: IMROPT2012	PRAMvB2012

2.2 Dataset

Het digitale ruimtelijk instrument bestaat uit kort gezegd een kaart en plantekst met een begeleidende tekst. Dit wordt de dataset genoemd. Wanneer het ruimtelijk instrument wordt uitgewisseld en/of beschikbaar gesteld maken planbestanden (paragraaf 3.1) onderdeel uit van een dataset: een set van bestanden

Voor de verschillende typen ruimtelijke instrumenten is dit een andere set bestanden. Dit is bepaald in de STRI2012. Als er gebruik wordt gemaakt van objectgerichte planteksten (paragraaf 2.5) ontstaat er een andere samenstelling van de dataset dan wanneer de teksten zonder gebruikmaking van objectgerichte planteksten beschikbaar worden gesteld. Bekijk de verschillende dataset onderdelen.

2.3 Plancontour & PDF plan

Het op basis van de objectgerichte plancontour toegang hebben tot de gescande planonderdelen wordt ook wel aangeduid als 'Plancontour & PDF'. Hiermee zijn oude ruimtelijke plannen van gemeenten, provincies en het rijk 'plat' digitaal beschikbaar en te benaderen vanuit de correcte geografische ligging van het gebied.

Met behulp van de Praktijkrichtlijn Plancontour en PDF (PRPCP2008)⁷ kunnen onder andere bestemmingsplannen onder de WRO als vlak met een (ingescand) pdf document voor een ieder beschikbaar gesteld worden. Deze oude papieren plannen zijn te raadplegen via onder andere Ruimtelijkeplannen.nl⁸.

Geonovum heeft in 2012 de praktijkrichtlijn aangevuld zodat ook provincies en het rijk ook hun oude WRO op deze manier digitaal beschikbaar kunnen stellen. Om deze plannen via ruimtelijkeplannen.nl te kunnen raadplegen is de bijbehorende Standaard Toegankelijkheid IMRO2006 plannen & PDF (STRI2006)⁷ ook geactualiseerd. De PRPCP2008 en STRI2006 zijn facultatieve onderdelen van de RO Standaarden. Hierdoor kunnen alle bronhouders nu ruimtelijke plannen, visies en besluiten die tussen 1 juli 2008 en 1 januari 2010 overeenkomstig de huidige Wro analoog in procedure zijn geweest als plancontour met dit plan type beschikbaar stellen.

⁷ Zie: <https://www.geonovum.nl/onderwerp-artikel/verplicht-en-optioneel-ro-standaarden#facultatief>

⁸ Zie: <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>

2.4 Plannen wel/ geen verplichte verbeelding

2.4.1 Verplichte standaard verbeelding

Voor de volgende instrumenten geldt dat zij verplicht een kaart (verbeelding) moeten hebben.

- Bestemmingsplan;
- Inpassingsplan;
- Rijksbestemmingplan;
- Wijzigingsplan;
- Uitwerkingsplan.

Voor deze instrumenten geldt dat de norm SVBP⁹ gehanteerd moet worden, zie het overzicht van instrumenten. De SVBP is in dat geval verplicht te gebruiken. Voor de weergave van de analoge bestemmingsplan kaart mag gebruik worden gemaakt van de PRABPK¹⁰.

2.4.2 Vormvrij

Voor de volgende instrumenten geldt dat er gebruik gemaakt mag worden gemaakt van een zelf gekozen kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst. Dit gebeurt met het attribuut 'cartografieInfo'. Een interactieve raadpleegomgeving zal het gebruik van kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst herkennen en weergeven.

- Structuurvisie;
- Provinciale verordening;
- Algemene maatregel van bestuur en regeling.

De verbeelding van deze vormvrije plannen is toegelicht in de hoofdstukken 5 van de volgende praktijkrichtlijnen:

- PRSV2012¹¹;
- PRPV2012¹²;
- PRAMVB2012¹³.

2.4.3 Niet voorzien van kleur en symboolweergave

De instrumenten die worden toegelicht in de PRGB2012¹⁴ kunnen niet worden voorzien van een eigen kleur en symboolweergave. Dit betreft de ruimtelijke instrumenten:

- Aanwijzingsbesluit;
- Reactieve aanwijzing;
- Beheersverordening;
- Exploitatieplan;
- Gerechtelijke uitspraak;
- Omgevingsvergunning;
- Voorbereidingsbesluit.

2.5 Objectgerichte planteksten

Objectgericht werken is in feite bouwen met blokken. Ieder object staat op zichzelf. Bij objectgerichte planteksten betekent het dat planteksten worden opgeknipt in stukken (bijvoorbeeld hoofdstukken,

⁹ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/standaard-vergelijkbare-bestemmingsplannen-svbp2012>

¹⁰ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-analoge-bestemmingsplankaart-prabpk2012>

¹¹ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-structuurvisies-prsv2012>

¹² Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-provinciale-verordening-prpv2012>

¹³ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-algemene-maatregel-van-bestuur-pramvb2012>

¹⁴ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-gebiedsgerichte-besluiten-prgb2012>

paragrafen en alinea's). Ieder object (stuk) is zelfstandig leesbaar, heeft een titel, begint met een hoofdletter en eindigt met een punt. Aan ieder object kunnen we aanvullende kenmerken toevoegen, bijvoorbeeld door wie het is geschreven en met welke objecten het samenhangt. De norm voor objectgerichte planteksten in de ruimtelijke ordening is IMROPT2012⁵.

Bij het maken van de planteksten zijn er binnen de RO Standaarden 2012 twee mogelijkheden: objectgericht of niet. Objectgerichte teksten zijn sinds de RO standaarden 2008 toegestaan. Nieuw vanaf RO standaarden 2012 is dat u moet kiezen. Voor de inhoud van de tekst maakt het niet uit welke keuze u maakt. Ook voor het vervaardigen van de tekst maakt het niet uit als u gespecialiseerde software gebruikt. De verschillen zijn eigenlijk alleen bij de uitvoer (opslag van bestanden) merkbaar. Kiest u niet voor objectgerichte teksten, dan blijft alles bij het oude. U publiceert HTML en PDF betstanden. Bij de objectgerichte benadering komt er een XML bestand uit uw software. Deze is opgebouwd volgende de regels van IMROPT2012⁵.

Voordelen van de keuze voor objectgerichte teksten zijn:

- uitwisseling tijdens het proces van opstellen van teksten is mogelijk, ook tussen verschillende software;
- herzien van teksten, ook als de bron er niet meer is, wordt mogelijk;
- het is mogelijk om geavanceerde viewers voor teksten te maken. Springen van tekst naar kaart wordt dan bijvoorbeeld mogelijk.

Bij het publiceren is de gemaakte keuze ook relevant. In de STRI2012³ is hier aandacht voor. De optie met objectgerichte planteksten is beschreven in paragraaf 2.2 en met name Tabel 1. Wilt u geen gebruik maken van objectgerichte planteksten in XML dan is paragraaf 2.3 en met Tabel 2 relevant.

2.6 Bestemmingsplan

De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan vast. Ze wijst daarin de bestemming, ofwel functie van de grond aan. Ook geeft ze regels over het gebruik van de grond en hetgeen daarop gebouwd is (bouwwerken). Omgevingsvergunningen moeten worden getoetst aan het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan bepaalt daardoor mede of ergens gebouwd mag worden. Voor alle grond in Nederland moet een bestemmingsplan gelden. Gemeenten zijn volgens de Wet ruimtelijke ordening (zie bijlage 2.1) verplicht om voor hun hele grondgebied bestemmingsplannen vast te stellen.

Het bestemmingsplan bestaat uit een plankaart, planregels en een plantoelichting. De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen SVBP2012⁹ is normstellend met betrekking tot de vorm en deels inhoud van de van plankaart en planregels. Daarnaast moet voor de uitwisselen van het bestemmingsplan gebruik worden gemaakt van het Informatie Model Ruimtelijke Ordening (IMRO2012)¹⁵.

Het bestemmingsplan conform 2012 kent wijzigingen ten opzichte van het bestemmingsplan conform 2008.

- Planregels: wel wijzigingen
- Bestemmingen: geen wijzigingen
- Aanduidingen: wel wijzigingen

¹⁵ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/informatiemodel-ruimtelijke-ordening-imro2012>

2.7 Planregels

In hoofdstuk 6 van de SVBP2012⁹ zijn de normen opgenomen die van toepassing zijn op de inrichting van de regels in een bestemmingsplan.

Dit betreft:

- de indeling van de regels;
- de wijze waarop een bestemmingsartikel is opgebouwd,
- de opname van vaste elementen als Begrippen;
- de wijze van nummering.

2.8 Grondexploitatieplan

2.8.1 Besluit

Het exploitatieplan is conform IMRO2012¹⁵ een gebiedsgericht besluit. De toelichting voor het technisch opstellen van het exploitatieplan is opgenomen in de Praktijkrichtlijn Gebiedsgerichte Besluiten (PRGB2012)¹⁴.

Een exploitatieplan kan betrekking hebben op een bestemmingsplan, maar óók op een wijzigings- of uitwerkingsplan, een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan en een Beheersverordening (artikel 3.6, lid 1 Wro). Het laatste komt in de praktijk feitelijk niet voor, aangezien met een beheersverordening geen nieuwe ontwikkelingen worden beoogd.

2.8.2 Opstellen exploitatieplan

In bovenstaande voorbeelden wordt het exploitatieplan door gemeenten opgesteld. Het exploitatieplan kan ook door provincies en het rijk worden opgesteld. Het betreft dan een inpassingsplan of rijksbestemmingsplan. Het exploitatieplan kan hiervan onderdeel zijn. Het exploitatieplan is vormvrij (paragraaf 2.4.2).

Een initieel exploitatieplan wordt opgesteld in het kader van een bestemmingsplan procedure. Het bestemmingsplan en het exploitatieplan doorlopen samen dezelfde procedure (conform artikel 3.6, lid 1 Wro). Ieder instrument wordt conform de RO Standaarden opgesteld en heeft een eigen Identificatienummer (paragraaf 3.5) en maakt deel uit van een eigen dataset. Aangezien beide plannen dezelfde procedure doorlopen heeft het de voorkeur om beide instrumenten in hetzelfde dossier in het Manifest op te nemen. Hier dient dan ook rekening mee te worden gehouden bij het opstellen van het identificatienummer. Deze dienen bij beide instrumenten gelijk te zijn.

Indien er gekozen wordt om een exploitatieplan in een nieuw Dossier te plaatsen dan heeft het de voorkeur om een verwijzing op te nemen naar een extern plan via 'verwijzingNaarExternPlanInfo' bij beide instrumenten.

Bij actualisatie van het exploitatieplan, al dan niet los van het bestemmingsplan, wordt deze wederom conform de dan geldende standaarden (2012) opgesteld. Het exploitatieplan krijgt een nieuw identificatienummer en wordt geplaatst in het manifest in een nieuw Dossier (paragraaf 4.7).

In paragraaf 5.3.1. van de PRGB2012¹⁴ zijn meer specifieke waarden voor dit gebiedsgericht besluit te vinden.

2.8.3 Het instrument

Met de invoering van de nieuwe Grondexploitatiewet, die per 1 juli 2008 in werking is getreden, hebben gemeenten er een sturingsinstrument bij: het exploitatieplan. Met het exploitatieplan worden de sturingsmogelijkheden voor gemeenten bij faciliterend grondbeleid versterkt. Het is bedoeld als stok achter de deur voor kostenverhaal in die gevallen waarin het niet lukt om met een private exploitant tot een exploitatieovereenkomst te komen.

Het exploitatieplan bevat, aldus artikel 6.13 van de nieuwe Wro, ten minste de volgende onderdelen: een kaart van het plangebied, een omschrijving van de uit te voeren werken en een exploitatieopzet. Daarnaast is er een aantal facultatieve onderdelen: eventueel kunnen ook een verkavelingskaart, eisen

aan de uit te voeren werken, specifieke woningbouw categorieën of andere regels voor de uitvoering en regels voor de fasering worden opgesteld.

De kern van het exploitatieplan voor het kostenverhaal is de exploitatieopzet. In deze opzet worden de totale kosten verdeeld over alle exploitanten in het plangebied, naar rato van de opbrengsten per ontwikkelaar. Alleen: de kosten zijn slechts verhaalbaar voor zover er in het plangebied ook opbrengsten tegenover staan. Een plan dat sluit op een tekort wordt dus met een exploitatieplan niet opeens winstgevend.

Iedereen die in het plangebied ontwikkelt betaalt naar evenredigheid mee aan de ontwikkeling. Om te komen tot zo'n evenredige verdeling wordt een systematiek met 'basiseenheden' en 'weegfactoren' voorgeschreven. Basiseenheden kunnen bijvoorbeeld 'woningen', 'vierkante meters uitgeefbare grond' of 'vierkante meters bvo kantoor' zijn. Voor de weegfactoren moet bij voorkeur aansluiting worden gezocht bij de gangbare grondprijzen voor de verschillende functies: wanneer de grondprijs voor een duur appartement drie keer zo hoog is als de grondprijs voor een eengezinswoning in de sociale sector, dan worden de weegfactoren 3 en 1. Zo wordt bereikt dat degene die meer verdient aan het plan, ook meer bijdraagt aan de kosten van de ontwikkeling.

Het is in beginsel verplicht om tegelijkertijd met het bestemmingsplan ook een exploitatieplan vast te laten stellen door de gemeenteraad. Er is volgens de wet een uitzondering: wanneer het kostenverhaal 'anderszins verzekerd' is. Dat betekent dat de gemeente of door zelf grond uit te geven bij actief grondbeleid, of via een afgesloten exploitatieovereenkomst er zeker van is dat de kosten die gemaakt worden ook worden terugverdiend.

Hoofdstuk 3

Uitwisselen

In dit hoofdstuk zullen de veranderingen binnen het planproces 'uitwisselen van het plan' aan bod komen. Het onderling uitwisselen van het digitale ruimtelijke instrumenten, tussen afdelingen of tussen organisaties kan conform de RO Standaarden. Dit is niet verplicht conform wetgeving. In het geval het plan wordt uitgewisseld om het voor een ieder beschikbaar te stellen via de Weblocatie, dan moet de Dataset voldoen aan de criteria gesteld in de STRI2012.

3.1 Onderdelen van de dataset

Onder planonderdelen wordt verstaan:

- plankaart;
- voorschriften/regels;
- toelichting;
- bijlage bij voorschriften/regels;
- bijlage bij toelichting;
- besluitdocument;
- beleidsdocument;
- geleideformulier.

Welke planonderdelen bij welk instrument van toepassing zijn, is aangegeven in hoofdstuk 2 van de STRI2012³.

In het geval u een plan conform Plancontour & PDF (paragraaf 2.3) of DURP 2006 plan beschikbaar wilt stellen volgt u hiervoor de aanwijzingen in de STRI2006⁷.

3.2 GML

GML wordt door de IMRO gebruikt om de ruimtelijke plannen in uit te wisselen.

Geography Markup Language (GML), ook bekend als ISO 19136, is een door het OGC opgestelde XML structuur voor de representatie van geografische (ruimtelijke en plaatsgebonden) informatie. Het definieert XML codering voor het overbrengen en opslaan van geografische informatie, waaronder zowel de geometrie als de eigenschappen van geografische karakteristieken.

3.3 XML

Extensible Markup Language (XML) is een standaard van het World Wide Web Consortium voor de syntaxis van formele opmaaktalen waarmee men gestructureerde gegevens kan weergeven in de vorm van platte tekst. Deze presentatie is zowel machineleesbaar als leesbaar voor de mens. Het XML-formaat wordt binnen de RO Standaarden gebruikt voor het Manifest en het Geleideformulier (paragraaf 4.3).

3.4 Planstatus

Er zijn verschillende planstatussen aan een plan, visie en besluit toe te kennen. Op deze pagina een overzicht van de verschillende planstatussen.

- **Concept** Dit is een informele status. Deze status kan worden toegekend aan alle versies van een plan zonder wettelijke status. Vaak zal de allereerste versie van een plan een concept zijn, maar het is ook mogelijk dat er bij het verwerken van de zienswijzen op het ontwerp weer nieuwe concepten ontstaan, ter voorbereiding op een vastgesteld plan.
- **Voorontwerp** Dit is een niet-wettelijk verplichte status. Deze status wordt desgewenst toegekend aan plannen die tijdens het vooroverleg worden gebruikt en/of in het kader van de inspraak ter inzage worden gelegd. Na de voorbereidingsfase worden er geen nieuwe voorontwerpen meer gemaakt.
- **Ontwerp** Dit is een formele status. Deze status wordt toegekend aan de versie van een plan die formeel ter inzage wordt gelegd. Voor bestemmingsplannen gebeurt dit in het kader van artikel 3.8 Wro en artikel 3.11 Awb (bijlage 2.6).
- **Vastgesteld** Dit is een formele status. Deze status wordt toegekend aan de vastgestelde versie van het plan. Indien er een reactieve aanwijzing is gegeven, dan wordt deze aanwijzing niet verwerkt in het plan. De afnemer interpreteert zelf het plan en de reactieve aanwijzing.
- **Geconsolideerd** Het staat de bronhouder vrij om, naast de afzonderlijke plannen, planinformatie in geïntegreerde vorm beschikbaar te stellen, op een manier dat steeds de op een bepaald moment geldende situatie wordt weergegeven voor een bepaald stuk grondgebied: de versie geconsolideerd. Deze status wordt toegekend aan dit soort plannen. De status geconsolideerd is dus geen volgtijdelijke status na vastgesteld, maar is een op zichzelf staande planstatus die in een separaat dossier met de status geconsolideerd beschikbaar wordt gesteld.

3.5 Identificatienummer

Dit is een attribuut overgenomen uit NEN 3610. Het attribuut zorgt voor een unieke identificatie van objecten binnen de NEN 3610 geo-informatiemodellen. In de STRI2012³ is voor zowel het identificatienummer van het plan als van het dossier, het Dossiernummer (paragraaf 4.7.2) een nadere bepalingen gegeven.

Het identificatienummer is als volgt samengesteld:

NL\IMRO\[0-9]{4}\[A-Za-z0-9]{1,18}-[A-Za-z0-9]{4}

Het gedeelte van het identificatienummer tot aan het liggend streepje wordt het Dossiernummer genoemd. De reguliere expressie voor het dossiernummer is derhalve als volgt:

NL\IMRO\[0-9]{4}\[A-Za-z0-9]{1,18}

Onderdelen van het identificatienummer toegelicht:

NL\IMRO\.

de namespace NL.IMRO. als vaste tekst

[0-9]{4}

CBS code van de verantwoordelijke overheid. Altijd 4 cijfers, indien nodig aangevuld met voorlooppunten. Ingeval Rijk "0000". De CBS-code van de provincie wordt voorafgegaan door 2 voorlooppunten. Ingeval deelgemeente/stadsdeel: CBS-code gemeente.

\.

Een punt .

[A-Za-z0-9]{1,18}

Minimaal 1 en maximaal 18 alfanumerieke tekens, te bepalen door de bronhouder

-

Een liggend streepje -

[A-Za-z0-9]{4}

Vier alfanumerieke karakters voor de door de bronhouder te bepalen versiecode van het instrument binnen het desbetreffende dossier. De versiecode bestaat uit exact 4 alfanumerieke karakters. De versiecode is uniek voor alle instrumenten die met hetzelfde dossiernummer op een openbare weblocatie beschikbaar gesteld en in het Manifest aangeduid zijn.

Hoofdstuk 4

Beschikbaar stellen

Iedere bronhouder heeft conform de RO Standaarden één actueel Manifest beschikbaar op een via het internet toegankelijk webadres. Dit webadres heeft de betreffende bronhouder gemeld aan de index van de landelijke voorziening.

4.1 Manifest 2008 of 2012

Iedere bronhouder stelt een manifest beschikbaar. Het manifest is een XML (paragraaf 3.3) bestand dat een inhoudsopgave vormt van alle elektronisch beschikbare ruimtelijk instrumenten van de desbetreffende bronhouder.

Het manifest is gewaarmerkt (paragraaf 4.6) met een elektronische handtekening. In aanvulling op het manifest kent ieder ruimtelijk instrument een verplicht XML geleideformulier (paragraaf 4.3) met gedetailleerde informatie over een individueel instrument. Ook het geleideformulier is gewaarmerkt met een elektronische handtekening.

Het manifest mag op ieder webadres (URL) beschikbaar worden gesteld. Het geleideformulier wordt beschikbaar gesteld binnen dezelfde virtuele directory als het instrument zelf.

De bronhouder heeft vanaf 1 oktober 2012:

- òf een 2008 manifest
- òf een 2012 manifest

In de periode 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013 kiest de bronhouder welke RO Standaarden toe te passen bij het in procedure brengen of houden van ruimtelijke plannen. Het overschakelen van RO Standaarden 2008 naar RO Standaarden 2012 in deze periode is toegestaan. Het louter overschakelen van de RO Standaarden 2008 naar de RO Standaarden 2012 geldt niet als een (juridisch gezien) gewijzigde vaststelling.

Het is ook mogelijk dat de bronhouder daarnaast een 2006 manifest heeft (zie paragraaf 4.2).

Vanaf 1 juli 2013 heeft de bronhouder conform de Regeling standaarden ruimtelijke ordening een 2012 manifest.

Het 2012 manifest bevat zowel 2008 als 2012 plannen, visies en besluiten. Iedere bronhouder heeft dus één actueel (wettelijke) manifest beschikbaar op een via het internet toegankelijk weblocatie. Vanaf 1 juli 2013 moeten alle bronhouders over een 2012 manifest beschikken, ook al gebruiken zij alleen maar 2008 plannen. Meer informatie over de vaststelling van de standaarden voor de ruimtelijke ordening vindt u in artikel 4 van de regeling via de volgende link: [Officiële Bekendmakingen¹⁶](#).

Inrichting en onderhoud van het 2012 manifest

In het manifest zijn de ruimtelijke instrumenten gerangschikt per dossier (paragraaf 4.7) met een dossiernummer. Aan ieder dossiernummer in het manifest wordt een dossierstatus toegekend. De bronhouder houdt deze status per dossiernummer bij iedere wijziging actueel. Dit geldt ook voor de 2008 plannen, visies en besluiten in het manifest.

Bij het omzetten van een 2008 manifest naar 2012 manifest kan door de bronhouder voor het onherroepelijke plan worden ingesteld:

- het onherroepelijke 2008 plan publiceren in het dossier;
- het vastgestelde 2008 plan publiceren in het dossier;

¹⁶ Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2012-14821.html/>

- het vastgestelde en het onherroepelijke 2008 plan publiceren in het dossier.

Informatie vinden in de STRI2012 en/of PRTRI2012

De volgende informatie u vindt in respectievelijk de STRI2012³ (norm) en/of PRTRI2012⁴ (toelichting):

- 1) eisen beschikbaarstelling: ruimtelijke instrumenten worden door gemeenten, provincie of het Rijk beschikbaar gesteld op internet.
Meer informatie hierover is te vinden in:
STRI2012 - paragraaf 5.1
PRTRI2012 - paragraaf 5.1
- 2) opbouw manifest: structuur en verschillende elementen van het manifest:
STRI2012 - paragraaf 5.2
PRTRI2012 - paragraaf 5.5
- 3) dossiernummer:
STRI2012 - paragraaf 4.1
PRTRI2012 - paragraaf 4.1
- 4) planstatus vs. dossierstatus:
PRTRI2012 - paragraaf 5.2
PRTRI2012 - paragraaf 5.6
PRTRI2012 - paragraaf 5.7
- 5) opbouw geleideformulier: structuur en verschillende elementen geleideformulier:
STRI2012 - paragraaf 5.3
PRTRI2012 - paragraaf 5.5
- 6) aanvullende specificaties voor geleideformulier en manifest:
STRI2012 - paragraaf 5.4.

4.2 Manifest 2006

Naast een 2008 of 2012 manifest kan door de bronhouder ook nog een 2006 manifest beschikbaar worden gesteld door de bronhouder, omwille van het beschikbaar stellen van IMRO2006 en Plancontour & PDF⁷ plannen.

4.3 Geleideformulier

Het geleideformulier is een samenvatting van wat er in het GML-bestand aan algemene informatie staat, zoals: naam van het plan, bronbeheer, datum van publicatie. Plus een lijst van alle onderdelen die bij het plan horen. Het geleideformulier wordt gebruikt bij het beschikbaar stellen van het ruimtelijke plan. Het wordt beschikbaar gesteld binnen dezelfde virtuele directory als het instrument zelf.

In het manifest is een lijst opgenomen van alle geleideformulieren van alle ruimtelijke plannen die een bronhouder beschikbaar heeft gesteld. De ruimtelijke plannen worden dan ook niet in het 2012 manifest opgenomen.

Net als het manifest wordt ook het geleideformulier gewaarmerkt met een elektronische handtekening. Het Manifest wordt geplaatst op de Weblocatie die de betreffende bronhouder aan de index van de landelijke voorziening¹⁷ heeft gemeld.

¹⁷ Zie: <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/index/>

4.4 Procesinformatie

In het manifest zijn de ruimtelijke instrumenten gerangschikt per dossiernummer. Aan ieder dossiernummer in het manifest wordt een procedurestatus (dossierstatus) toegekend. De bronhouder houdt deze status per dossiernummer bij iedere wijziging actueel. Het manifest is gewaarmerkt met een elektronische handtekening en wordt door de bronhouder beschikbaar gesteld op een bepaalde weblocatie.

In de gewijzigde systematiek zal als uitgangspunt worden gehanteerd dat de planstatus onveranderlijk is en dus in IMRO en geleideformulier is opgenomen. Een processtatus, zoals als gevolg van een gerechtelijke uitspraak (paragraaf 5.3), is daarentegen dynamisch en wordt niet beschikbaar gesteld in IMRO en geleideformulier, omdat dan bij een gewijzigde status een plan opnieuw gewaarmerkt en gepubliceerd moet worden, wat als onwenselijk wordt ervaren. Daarom zal er voor het uitwisselen van een processtatus voor een ander mechanisme worden gekozen.

De meest belangrijke wijzigingen zijn:

- Er wordt dus een onderscheid aangebracht tussen de status van het plan en de status van de procedure
- Ieder plan kent een statische planstatus, die niet aan veranderingen onderhevig is. Hierdoor kan deze ook niet gewijzigd worden door een veranderde procedurestatus.
- De planstatus is vastgelegd in de IMRO GML en het XML geleideformulier.
- Ieder plan is onderdeel van een procedure.
- Plannen binnen dezelfde Wro procedure worden in samenhang in het Manifest beschreven.
- De procedurestatus is, in tegenstelling tot de planstatus, dynamisch en wordt vastgelegd en beschikbaar gesteld in het manifest.
- Het manifest wordt vereenvoudigd.
- Uitspraken op het plan worden niet geïnterpreteerd binnen een planwijziging, waardoor een authentiek plan zuiver blijft zoals het is.

Uitleg over de te gebruiken status is te vinden in de PRTRI2012⁴ paragraaf 5.6 en paragraaf 5.7.

4.5 Bekendmaking

Sinds 1 oktober 2012 is in artikel 1.2.1a lid b van het Besluit ruimtelijke ordening (bijlage 2.2) bepaald dat de bronhouder in de bekendmaking (kennisgeving, dan wel mededeling) aangeeft van dat ruimtelijk plan, visie of besluit:

- het planidentificatienummer
- de weblocatie waar het ruimtelijke plan kan worden geraadpleegd

bijvoorbeeld:

- NL.IMRO.0312.bpBNKdorp bunnyk-on01
- <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/?planidn=NL.IMRO.0312.bpBNKdorp bunnyk-va01>

Deze informatie heeft de bronhouder onder andere nodig op het moment dat de tekst van de bekendmaking wordt aangemeld bij het Digitaal Loket (van de Staatscourant), de rubriek Ruimtelijke plannen dan wel Vergunningen. Bronhouders zijn hierover in juni door SDU Uitgevers geïnformeerd.

Door het opgeven van het planidentificatienummer bij de bekendmaking kan een koppeling worden gelegd tussen de websites <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> en <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>. Daardoor is het mogelijk om bij het plan via ruimtelijkeplannen.nl de bekendmaking uit de Staatscourant te raadplegen. Zie onderstaand voorbeeld van het bestemmingsplan Dorp Bunnik 2012 met planidentificatienummer NL.IMRO.0312.bpBNkdorpbunnik-on01.

Figuur 2 Voorbeeld bestemmingsplan met link naar officiële bekendmaking

4.6 Waarmerken

Ruimtelijk plannen, visies en besluiten worden voor beschikbaarstelling voorzien van een elektronische handtekening. Vervolgens wordt ook het manifest vernieuwd en van een elektronische handtekening voorzien. Het doel van het waarmerken is de integriteit, authenticiteit en volledigheid van een individueel ruimtelijk instrument te kunnen vaststellen door de afnemers in de digitale verbeelding van dit instrument. De gemeente, provincie en het Rijk (bronhouders van ruimtelijke plannen) geven hiermee aan dat dit ruimtelijk plan echt door haar beschikbaar is gesteld en niet door een andere organisatie of persoon. De elektronische handtekening wordt geplaatst met behulp van een PKI-overheid certificaat.

In de praktijk zijn er samen samenwerkende gemeenten die voor het ondertekenen van ruimtelijke plannen gebruik willen maken van één en hetzelfde PKI-overheid certificaat. Dit is evenwel technisch mogelijk, echter er wordt gewerkt met een certificaat per bevoegd gezag. Dit staat niet in Wro/Bro, maar volgt uit de PKI Overheid infrastructuur. Met het waarmerken van plannen wordt beoogd dat de authenticiteit van de informatie wordt gewaarborgd. Dit betekent onder meer dat de ontvanger aan de authenticiteitskenmerken (in dit geval: het waarmerk) kan zien van welk bevoegd gezag de informatie afkomstig is. Op moment dat meerdere colleges van hetzelfde certificaat gebruik maken, dan is door ontvanger niet meer te achterhalen van welke gemeente de informatie afkomstig is. Daarom is er vanaf het begin van de dWro aangegeven dat ieder bevoegd gezag een eigen certificaat hanteert. Nadere info:

Juridisch gezien vanuit Wro kan met één certificaat alle gemeenten van Nederland worden bediend, maar qua beoogde doelstelling en derhalve de richtlijnen van PKI Overheid voldoet het niet. Daarnaast laat de Wro ook geen ruimte voor samenwerkende gemeenten om bestemmingsplannen formeel gezamenlijk vast te stellen. Een eventueel gezamenlijk ontwikkeld plan zal in iedere gemeenteraad afzonderlijk worden vastgesteld. De digitale infrastructuur sluit hier ook op aan: iedere gemeente heeft één manifest (dit ligt vast in de STRI) en Ruimtelijkeplannen.nl leest ook alleen per gemeente plannen in (via de manifest

locatie dat gekoppeld is aan het account dat een gemeente heeft op de index van ruimtelijkeplannen.nl). De hele infrastructuur is dus gebaseerd op een besluit/manifest/certificaat per bevoegd gezag.

4.7 Dossier

4.7.1 Dossier

In een dossier zijn één of meerdere ruimtelijke plannen opgenomen. Bij het plaatsen van plannen in een dossier wordt de volgende stelregel gehanteerd: ieder ruimtelijk plan dat een zelfstandige Wro, Awb, of Wabo procedure kent, krijgt ook een eigen dossier.

Gerechtelijke uitspraken komen op basis van deze regel terecht in het dossier van het bestemmingsplan, of een ander ruimtelijk plan, waarbij zij horen. Wijzigingen, uitwerkingen en omgevingsvergunningen komen in een apart dossier en kunnen, mits dit van toepassing is, direct verwijzen naar een plan waar dit betrekking op heeft (zie PRTRI2012 paragraaf 5.5)⁴.

Vorbereidingsbesluiten en bestemmingsplannen kunnen in hetzelfde dossier worden opgenomen. Dit kan omdat de Wro bepaalt dat de gemeenteraad kan verklaren dat het bestemmingsplan wordt voorbereid als onderdeel van de bestemmingsplanprocedure. In dat geval heeft het dossier de status 'in voorbereiding'. Het is tevens technisch gezien in alle gevallen mogelijk om bepaalde instrumenten niet in één dossier te plaatsen. Het Dossiernummer is hierbij sturend (Zie PRTRI2012 paragraaf 5.5, 5.6 en 5.7)⁴.

Overigens is het technisch gezien in alle gevallen mogelijk om bepaalde instrumenten niet in één dossier te plaatsen. Het dossiernummer is hierbij sturend: plannen met hetzelfde dossiernummer komen per definitie in hetzelfde dossier, plannen met een verschillend dossiernummer komen per definitie in verschillende dossiers terecht, maar de keuze van dossiernummer is aan de gebruiker.

4.7.2 Dossiernummer

Het gedeelte van het identificatienummer tot aan het liggend streepje wordt het dossiernummer genoemd. Plannen met hetzelfde dossiernummer komen per definitie in hetzelfde dossier, plannen met verschillende dossiernummers komen per definitie in verschillende dossiers terecht. De keuze van het dossiernummer is echter aan de gebruiker.

Ieder ruimtelijk instrument kent een eigen Identificatienummer (paragraaf 3.5). Deze identificatie maakt het mogelijk dat op landelijk niveau een uniek onderscheid voor ieder instrument aanwezig is.

Voor de invulling hiervan wordt eerst vermeld: "NL.IMRO.", vervolgens wordt het CBS-nummer van de bronhouder opgenomen (voor het Rijk: 0000), gevolgd door een punt (.) en aansluitend een unieke naam van maximaal 18 tekens, een koppelteken, ASCII 45 (-) en een versiecode van maximaal 4 alfanumeriek tekens, beide laatstgenoemde door de bronhouder te bepalen. De versiecode is uniek voor alle versies die extern gepubliceerd zijn.

De versiecode wordt altijd aangepast indien er sprake is van een nieuwe planstatus, bijvoorbeeld van voorontwerp naar ontwerp of van ontwerp naar vastgesteld, maar ook als er binnen één planstatus meerdere versies extern worden gepubliceerd.

De totale lengte van het idn bedraagt maximaal 36 tekens. Voor het geval het werkingsgebied bestaat uit meerdere ruimtelijk gescheiden gebieden kent het totaal van die gebieden één identificatienummer. De geometrie van het object is hierbij een multipolygoon.

Voorbeelden van geldige (maar wel fictieve) dossiernummers:

NL.IMRO.1234.A-

NL.IMRO.5678.centrumgebied-

NL.IMRO.1111.structuurvisie2012-

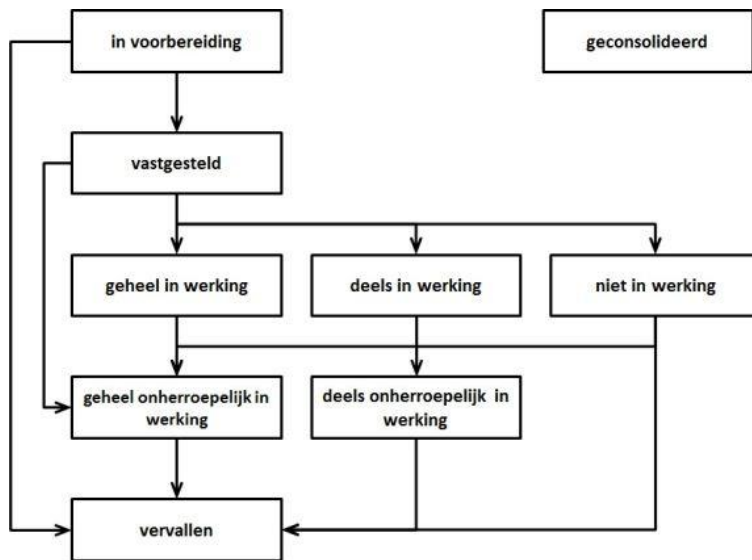

4.7.3 Dossierstatus

Bij ruimtelijke instrumenten worden statussen toegekend en vinden overgangen plaats. In de basis kan er een onderscheid worden gemaakt tussen besluiten waartegen beroep mogelijk is en besluiten waartegen dit niet mogelijk is. Voor besluiten waar beroep tegen mogelijk is zijn alle dossierstatussen en beschreven overgangen van toepassing. Voor 'besluiten zonder beroeps mogelijkheid' zijn in algemene zin wellicht alleen de volgende statussen van toepassing:

- in voorbereiding;
- vastgesteld;
- vervallen;
- geconsolideerd.

Figuur 3 Stappen in dossierstatus

Hoofdstuk 5

Uitspraken en aanwijzingen

In de bestemmingsplan procedure is het mogelijk dat het bestemmingsplan gewijzigd moet worden door een aanwijzing op een uitspraak van de rechter. In dit hoofdstuk komen die gebiedsgerichte besluiten aan de orde die van invloed zijn op het bestemmingsplan en de planprocedure.

5.1 Aanwijzingsbesluit

Het aanwijzingsbesluit is een door gedeputeerde staten of door de minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) of door de minister verantwoordelijk voor het desbetreffende beleidsterrein in overeenstemming met de minister van IenM te geven aanwijzing voor het opstellen van een bestemmingsplan aan de gemeenteraad, provinciale staten of gedeputeerde staten.

Gedeputeerde staten of de Minister van IenM kunnen een aanwijzing geven aan een gemeente respectievelijke gemeente of provincie, tot aanpassing van een bestemmingsplan, Inpassingsplan, Provinciale verordening of kunnen een aanwijzing geven in het kader van concrete situaties.

Het aanwijzingsbesluit is vormvrij (zie PRGB2012 paragraaf 5.1.1)¹⁴.

5.2 Reactieve aanwijzing

Met een reactieve aanwijzing kan de provincie of het rijk onderdelen van een bestemmingsplan niet in werking laten treden. Voor de onderdelen van het bestemmingsplan waar een reactieve aanwijzing op is gegeven blijven de 'oude' bestemmingsplannen van toepassing. De reactieve aanwijzing is vormvrij. De verbeelding wordt niet voorzien van enige kleur- en/of symboolcodes.

Wanneer de ingediende zienswijze van gedeputeerde staten of de Minister niet volledig is overgenomen, of indien de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan wijzigingen heeft aangebracht ten aanzien van het ontwerp bestemmingsplan anders dan naar aanleiding van een zienswijze van gedeputeerde staten of de Minister, kan de Minister of Gedeputeerde Staten een reactieve aanwijzing geven. De reactieve aanwijzing heeft als doel dat het onderdeel waar de reactieve aanwijzing betrekking op heeft, geen deel blijft uitmaken van het bestemmingsplan zoals het is vastgesteld.

Nadere toelichting over de specifieke waarden voor het gebiedsgericht besluit reactieve aanwijzing is te vinden in de PRGB2012 paragraaf 5.1.1¹⁴.

Het proces

Er geldt wel een motiveringseis: in de aanwijzing worden de aan het besluit ten grondslag liggende feiten, omstandigheden en overwegingen vermeld, die de provincie en het Rijk beletten hun belang met inzet van andere aan hen toekomende bevoegdheden te beschermen (artikel 3.8 lid 6 Wro). Het gaat om de gevallen waarin provincie of Rijk uit een oogpunt van provinciaal of nationaal belang bezwaar hebben tegen een (onderdeel van) een vastgesteld bestemmingsplan of als zij de geldende bestemming willen voortzetten.

De termijn voor het geven van een reactieve aanwijzing bedraagt zes weken na vaststelling van het bestemmingsplan. Indien Gedeputeerde Staten of de Minister gebruik maken van de mogelijkheid om een reactieve aanwijzing te geven, wordt het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan met uitsluiting van dat onderdeel samen met het aanwijzingsbesluit bekendgemaakt. De termijn van zes weken voor de bekendmaking van de vaststelling van het bestemmingsplan, wordt dan met één week verlengd (artikel

3.8 lid 6 Wro). Indien een reactieve aanwijzing wordt gegeven, wordt de termijn voor vaststelling en bekendmaking van het bestemmingsplan dus met maximaal zeven weken verlengd.

De reactieve aanwijzing past als volgt in de bestemmingsplan-procedure:

- GS dienen zienswijzen in over het ontwerp bestemmingsplan;
- De gemeenteraad neemt zienswijze niet (geheel) over, of stelt het bestemmingsplan gewijzigd vast;
- Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan moet dan onverwijld langs elektronische weg aan de Gedeputeerde Staten worden toegezonden;
- De bekendmaking van het bestemmingsplan moet in ieder geval worden aangehouden;
- Binnen een termijn van zes weken moeten GS een reactieve aanwijzing geven;
- De reactieve aanwijzing wordt door provincie/ het Rijk (wie de reactieve aanwijzing geeft) beschikbaar gesteld conform de RO Standaarden;
- Het besluit tot vaststelling bestemmingsplan wordt gelijktijdig met aanwijzingsbesluit bekend gemaakt, met uitsluiting van onderdeel waartegen reactieve aanwijzing is gericht;
- Die bekendmaking moet binnen een periode van zeven weken nadat de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelde.

Op de reactieve aanwijzing is Afdeling 3.4 Awb niet van toepassing. Tegen het aanwijzingsbesluit kan beroep worden ingesteld door belanghebbenden bij de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State (artikel 8.2 lid 1 onder d Wro). De Afdeling beslist binnen een termijn van 12 maanden na afloop van de beroepstermijn (artikel 8.2 lid 3 Wro).

Zodra het aanwijzingsbesluit onherroepelijk is, maakt het onderdeel waarop de aanwijzing zich richt geen onderdeel meer uit van het vastgestelde bestemmingsplan.

5.3 Gerechtelijke uitspraak

Met het inwerkingtreden van de RO Standaarden 2012 is de gerechtelijke uitspraak als zelfstandig instrument opgenomen. De basis voor dit instrument is gelegd in het Bro artikel 1.2.1 lid 3 met de daarbij behorende toelichting onderdeel L van Nota van Toelichting¹⁸. Per 1 oktober 2012 mogen bronhouders gerechtelijke uitspraken beschikbaar stellen, maar is dus pas verplicht vanaf 1 juli 2013.

Wanneer zich een van de volgende situaties voordoet, beïnvloedt dit de inwerkingtreding van een ruimtelijk plan:

- Een verzoek om een voorlopige voorziening;
- Een uitspraak van de rechter daaromtrent;
- Een uitspraak in beroep tegen een bestemmingsplan;
- Een aanwijzing van GS of de minister.

Een verzoek om voorlopige voorziening schort de werking van het besluit mogelijk geheel of gedeeltelijk op, op grond van artikel 8.4 van de Wro. Dit moet dan net als de andere punten zichtbaar gemaakt worden in combinatie met het betreffende ruimtelijke plan. De gerechtelijke uitspraak is vormvrij.

De bronhouder van het ruimtelijk plan waarop de uitspraak betrekking heeft, stelt ook de gerechtelijke uitspraak (als kopie van de authentieke informatie van de rechter) beschikbaar. Op deze wijze kan het in samenhang met, maar tegelijk los van, het plan worden ontsloten. De uitspraak zelf wordt als type gebiedsgericht besluit beschikbaar gesteld, het *verzoek* om een voorlopige voorziening en het *resultaat* van de uitspraak worden door de bronhouder inzichtelijk gemaakt met behulp van de dossierstatus in het manifest.

De planstatus van het betreffende ruimtelijke plan (doorgaans het bestemmingsplan) is en blijft vastgesteld. De inhoud van de uitspraak bepaalt de dossierstatus van het dossier waarin het betreffende

¹⁸ Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-332.html>

plan en de gerechtelijke uitspraak in het manifest zijn geplaatst. Dit wordt toegelicht in paragraaf 5.7 en bijlage 2 (werkwijze uitspraken) van de PRTRI2012⁴. Het instrument gerechtelijke uitspraak zelf wordt toegelicht in paragraaf 5.2.1 van de PRGB2012¹⁴.

5.4 Omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning om af te wijken van een bestemmingsplan wordt als een gebiedsgericht besluit beschikbaar gesteld door de bronhouder. De omgevingsvergunning is vormvrij. De wet- en regelgeving verplicht de bronhouder om de mededeling (kennisgeving in de Staatscourant) van een met artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3 van de Wabo *verleende* omgevingsvergunning met behulp van de RO Standaarden beschikbaar te stellen. In het Besluit Omgevingsrecht (Bor) artikel 6.14 is aangegeven dat bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over de wijze waarop de mededeling elektronisch wordt gedaan en beschikbaar gesteld. Dit betreft de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 (bijlage 2.4).

De kennisgeving die beschikbaar moet worden gesteld, betreft de mededeling dat dit type omgevingsvergunning *is verleend*. Doordat de bronhouder de kennisgeving conform de RO Standaarden beschikbaar stelt op haar weblocatie, wordt deze opgehaald door de landelijke voorziening en is te raadplegen via ruimtelijkeplannen.nl. Voor inwerking treden van de Wabo was deze in de Wro opgenomen als projectbesluit. Voor andere onderdelen dan het hier genoemde type omgevingsvergunning kent de Wabo geen verplichting tot elektronische beschikbaarstelling van een omgevingsvergunning.

Gebruik van de RO Standaarden

Deze specifieke omgevingsvergunning heeft een ruimtelijke onderbouwing. De ruimtelijke onderbouwing wordt niet opgenomen bij het gebiedsgericht besluit. Het betreft namelijk de mededeling dat de omgevingsvergunning *is verleend* die de bronhouder verplicht is beschikbaar te stellen. In het geval de bronhouder zwaarwegende redenen heeft om de ruimtelijke onderbouwing toch aan het besluit toe te voegen, dan kan deze worden opgenomen bij het gebiedsgerichte besluit. De werkwijze is toegelicht in paragraaf 5.3.2 van de PRGB2012¹⁴.

De mededeling dat de omgevingsvergunning is verleend wordt conform de RO Standaarden beschikbaar gesteld. De beslissing is genomen en de vergunning verleend. Daarom wordt bij dit gebiedsgerichte besluit *altijd de status vastgesteld* opgenomen. Van een ontwerp omgevingsvergunning is dan ook geen sprake. Verwarring hierover zou kunnen ontstaan doordat artikel 1.2.1 lid a van het Bro geeft dat het ontwerpbesluit beschikbaar moet worden gesteld. Dit artikel is echter niet van toepassing op de omgevingsvergunning.

Achtergrond

De uitgebreide procedure om af te wijken van een bestemmingsplan ten behoeve van gebiedsontwikkeling (vroeger: artikel 19 lid 1 en 2 WRO, vervolgens artikel 3.10 Wro) is per 1 oktober 2010 van de Wro naar de Wabo overgebracht. Vanaf 1 oktober 2010 werd het voormalige projectbesluit door bronhouders digitaal beschikbaar gesteld met behulp van de RO Standaarden 2008. Aangezien in de RO Standaarden 2008 geen omgevingsvergunning was opgenomen, werd dit gedaan met het 'type plan' projectbesluit. Zie hiervoor de technische handleiding en uitwerking van de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008: de werkafspraken elektronisch publiceren kennisgeving omgevingsvergunning¹⁹.

Vanaf 1 juli 2013 stelt de bronhouder deze vorm van de omgevingsvergunning beschikbaar conform de RO Standaarden 2012.

In de werkafspraken voor de RO Standaarden 2008 was aangegeven de titel 'omgevingsvergunning' in de naam van het type besluit te hanteren. Conform de RO Standaarden 2012 is dit al bij type besluit aangegeven en wordt deze titel dan ook niet meer in de naam van het besluit opgenomen.

¹⁹ Zie: <https://www.geonovum.nl/sites/default/files/Werkafpraak%20RO%20Standaarden%20vs.%20Wabo.pdf>

5.5 Procesinformatie

Met de RO Standaarden is procesinformatie geïntroduceerd. Deze informatie geeft de actuele situatie van de procedure aan waarin het ruimtelijke plan zich bevindt. Deze procesinformatie wordt opgenomen als Dossierstatus in het Manifest.

De volgende informatie wordt via dossierstatus in het manifest aan het ruimtelijke plan toegekend. Zie ook Figuur 3 van deze handreiking.

5.6 Voorlopige voorziening

Wanneer een voorlopige voorziening wordt verzocht, is er beroep ingesteld tegen het vastgestelde bestemmingsplan. Het bestemmingsplan blijft ongewijzigd, de informatie over het bestemmingsplan via het manifest verandert wel. Deze informatie is opgenomen als dossierstatus.

De volgende dossier statussen zijn bekend (zie paragraaf 5.2 STRI2012)³:

- in voorbereiding;
- vastgesteld;
- geheel in werking;
- deels in werking;
- niet in werking;
- geheel onherroepelijk in werking;
- deels onherroepelijk in werking;
- vervallen;
- geconsolideerd.

Tot het bestemmingsplan wordt vastgesteld kent deze de dossier status in voorbereiding. Een vastgesteld plan kent de dossier status vastgesteld. Daarna is het afhankelijk van de wending van de procedure.

In het geval van een voorlopige voorziening wordt de dossierstatus van het plan aangepast naar of deels in werking of niet in werking. Wanneer de uitspraak op het beroep bekend is, wordt wederom de dossierstatus aangepast.

De gerechtelijke uitspraak wordt ook conform de RO Standaarden 2012 in hetzelfde dossier beschikbaar gesteld. Het aanpassen van de dossierstatus bij een bestemmingsplan is toegelicht in paragraaf 5.7 van de Praktijkrichtlijn Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (PRTRI2012)⁴.

5.7 Relaties tussen plannen

Bij het opstellen van het bestemmingsplan dient rekening gehouden te worden met verschillende wet- en regelgeving maar ook met andere ruimtelijke besluiten die invloed uitoefenen op het bestemmingsplan. Tijdens de bestemmingsplan procedure kunnen er juist door dit bestemmingsplan ook andere ruimtelijke plannen worden opgesteld. Zo volgt bijvoorbeeld het exploitatieplan dezelfde procedure als het bestemmingsplan. Zij worden gelijktijdig vastgesteld. Gerechtelijke uitspraken volgen echter nadat een bestemmingsplan is vastgesteld en beroep is aangetekend. Het bestemmingsplan kan doordoor bijvoorbeeld deels onherroepelijk in werking treden.

Relaties tussen plannen

Bij het raadplegen van ruimtelijke plannen in een interactieve raadpleegomgeving is het weergeven van de relaties tussen de ruimtelijke plannen van waarde: de raadpleger kan de samenhang tussen de verschillende ruimtelijke plannen op een locatie inzien en de status van dat plan. De status van een plan wordt weergegeven door middel van een planstatus (opgenomen in het bestemmingsplan zelf) en de dossierstatus (opgenomen in het manifest). De beide statussen vullen elkaar aan. De dossierstatus geeft de actuele status van het plan. De waarde is dynamisch, dit ten opzichte van statische planstatus. Daarnaast kunnen de bronhouders voor die ruimtelijke plannen die conform artikel 1.2.1 van het Bro de

digitaliseringverplichting kennen, extra informatie aan het plan toevoegen door middel van het attribuut 'verwijzingNaarExternPlanInfo' bij het plangebied. Naast het feit dat de bronhouder deze relatie in de tekst (regels, toelichting) kan opnemen.

In paragraaf 5.1 van de PRBP2012²⁰ is een schema weergegeven met daarin de onderlinge relaties tussen digitale ruimtelijke plannen en het bestemmingsplan.

²⁰ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/praktijkrichtlijn-bestemmingsplannen-prbp2012>

Hoofdstuk 6

Herzieningen

Het bestemmingsplan kan op onderdelen aangepast worden. In dit hoofdstuk gaan we in op het herzien van een bestemmingsplan en met name het verschil tussen een analoog en digitaal moederplan. Verder lichten we de verscheidene bestemmingsplan vormen toe.

6.1 Herzien bestemmingsplan

Een bestemmingsplan kan op twee manieren zijn vastgesteld, namelijk vóór 1 januari 2010 of na 1 januari 2010. Het moment van vaststellen is bepalend voor de herziening van een bestemmingsplan en bepaalt tevens of de RO Standaarden 2012 van toepassing zijn. In de Praktijkrichtlijn Bestemmingsplannen (PRBP2012)²⁰ is in hoofdstuk 4 een uitgebreide toelichting gegeven op het maken van herzieningen, wijzingsplannen en uitwerkingsplannen.

Voor 1 januari 2010

Een bestemmingsplan is onder de oude Wro of onder de nieuwe Wro tussen 1 juli 2008 en 1 januari 2010 analoog vastgesteld. Dit betekent dat het analoge bestemmingsplan het authentieke bestemmingsplan is. Dit bestemmingsplan wordt, zo nodig, analoog opnieuw volledig analoog vastgesteld. Een bestemmingsplan dat onder de vigeur van de oude Wro en in het analoge tijdperk van de nieuwe Wro tot stand is gekomen, en dat opnieuw wordt vastgesteld is noch de SVBP2012, noch het IMRO2012 / de PRBP2012 van toepassing.

Met artikel 8.1.2 van het Bro is bepaald dat de digitale vereisten niet van toepassing zijn op een herziening van een bestemmingsplan, mits dat bestemmingsplan in ontwerp ter inzage is gelegd vóór 1 januari 2010 en de herziening niet betrekking heeft op het vervangen van een in dat plan voorkomende bestemming. Op grond van het overgangsrecht uit de Invoeringswet Wro geldt dit in ieder geval voor alle plannen, ongeacht hun leeftijd, tot 1 juli 2013. Na die datum kan een bestemmingsplan slechts opnieuw analoog worden vastgesteld voor zover het bestemmingsplan niet ouder is dan tien jaar. Aanduidingen voor bijvoorbeeld geluidzones en bijvoorbeeld dubbelbestemmingen voor leidingen mogen wel worden aangegeven.

Na 1 januari 2010

Een bestemmingsplan is onder de nieuwe Wro, in de overgangperiode tussen 1 juli 2009 en 1 januari 2010 of na 1 januari 2010 digitaal vastgesteld. Dit betekent dat het digitale bestemmingsplan het authentieke bestemmingsplan is. Wanneer dit bestemmingsplan opnieuw moet worden vastgesteld, moet dit een bestemmingsplan zijn conform de RO Standaarden. Een bestemmingsplan, dan wel een inpassingsplan dient opnieuw te worden vastgesteld conform de RO Standaarden in de volgende situaties:

- Een inpassingsplan dat iets toevoegt aan een locatie;
- Een wijziging van de regels;
- Aanpassing van een bestemmingsvlak;
- Toevoegen of verwijderen van een functieaanduiding/maatvoering/ bouwvlak/ bouwaanduiding;
- Toevoegen, aanpassen of verwijderen van een dubbelbestemming/ gebiedsaanduiding .

De exacte begrenzing van het originele plangebied kan worden overgenomen. Het is evenwel ook mogelijk een deel daarvan of een combinatie met een deel van een ander plan te kiezen als begrenzing van het plangebied.

6.2 Familie van bestemmingsplan typen

6.2.1 Wijzigingsplan

Een wijzigingsplan wijzigt een deel van het bestemmingsplan. Dit kan alleen als in een bestemmingsplan de bevoegdheid is opgenomen om het plan te wijzigen. Het wijzigen kan alleen binnen de voorwaarden die in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Een wijzigingsplan bestaat uit een plankaart, regels en een toelichting. Door middel van de plankaart en de regels is vastgelegd voor welke functies gronden en gebouwen gebruikt mogen worden en wat er op een locatie gebouwd mag worden. In de toelichting wordt uitgelegd waarom.

Iedereen is aan het plan gebonden; zowel burgers, bedrijven, instellingen alsook de gemeente zelf.

Eerst wordt een ontwerp wijzigingsplan opgesteld. Op dit plan kan iedereen zienswijzen indienen gedurende de inzagetermijn. Het plan wordt aangepast tot een wijzigingsplan en vervolgens door burgemeester en wethouders vastgesteld. Daarna is beroep mogelijk bij de Raad van State. Tegen het vastgestelde plan kan tijdens de inzagetermijn van zes weken beroep worden ingesteld. De procedure bij de Raad van State duurt doorgaans een jaar.

6.2.2 Uitwerkingsplan

In een uitwerkingsplan wordt een deel van het bestemmingsplan uitgewerkt. Dit kan alleen als in een bestemmingsplan de bevoegdheid is opgenomen om het plan uit te werken. Het uitwerken kan alleen binnen de voorwaarden die in het bestemmingsplan zijn opgenomen. Een uitwerkingsplan bestaat uit een plankaart, regels en een toelichting. Door middel van de plankaart en de regels is vastgelegd voor welke functies gronden en gebouwen gebruikt mogen worden en wat er op een locatie gebouwd mag worden. In de toelichting wordt uitgelegd waarom.

Iedereen is aan het plan gebonden; zowel burgers, bedrijven, instellingen alsook de gemeente zelf.

Eerst wordt een ontwerp uitwerkingsplan opgesteld. Op dit plan kan iedereen zienswijzen indienen gedurende de inzagetermijn. Het plan wordt aangepast tot een uitwerkingsplan en vervolgens door burgemeester en wethouders vastgesteld. Daarna is beroep mogelijk bij de Raad van State. Tegen het vastgestelde plan kan tijdens de inzagetermijn van zes weken beroep worden ingesteld. De procedure bij de Raad van State duurt doorgaans een jaar.

6.2.3 Inpassingsplan

Een inpassingsplan is een bestemmingsplan dat is opgesteld door de provincie of het Rijk. Met een inpassingsplan kan de provincie belangrijke projecten uitvoeren op het gebied van ruimtelijke ordening. Het inpassingsplan is een maatregel uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro) uit 2008. Dankzij het inpassingsplan kan de provincie zelf projecten ontwikkelen en uitvoeren. Dat was onder de oude wet niet mogelijk. Toen was de provincie toezichthouder.

In het plan staan bindende regels over het gebruik van gronden en opstallen. Wat mag er op de betreffende gronden gebouwd worden? Hoe groot mag de bebouwing zijn? Daarnaast maakt de provincie een plankaart die de grenzen van de bestemmingen en bouwvlakken aangeeft.

De provincie maakt een bestemmingsplan als er sprake is van provinciaal belang. Dat is bijvoorbeeld het geval bij bouwprojecten die over verschillende gemeentegrenzen lopen, zoals de aanleg of omleiding van N-wegen.

De provincie stelt een inpassingsplan op als:

- er sprake is van een provinciaal belang dat in beleid is vastgelegd;
- het project sneller en efficiënter kan worden uitgevoerd door de provincie;
- gemeenten zich al aan het provinciaal beleid hebben gebonden of zich eraan moeten binden.

De provincie overlegt met de betreffende gemeentebesturen over wie het plan gaat maken. Ook al is er duidelijk sprake van een provinciaal belang; het kan soms beter zijn dat de gemeente het plan maakt. Bijvoorbeeld omdat het aansluit bij een project waarmee de gemeente al bezig is.

6.2.4 Rijksbestemmingsplan

Het rijksbestemmingsplan is een ruimtelijke plan conform artikel 10.3 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Dit plan wordt opgesteld voor die gronden die geen deel uitmaken van een gemeente of een provincie (bijvoorbeeld de territoriale wateren).

6.2.5 Projectbesluit

Het projectbesluit was een wettelijke regeling geldend in Nederland. Het was een besluit dat sinds de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (bijlage 2.1) in Nederland gebruikt kon worden door de gemeente, de Provincie en het Rijk. Met inwerkingtreding van de Wro verviel de vrijstelling op grond van artikel 19 WRO (oud). Deze vrijstellingsprocedure werd vervangen door het projectbesluit.

Per 1 oktober 2010 is het projectbesluit samen met de andere planologische ontheffingen van de Wro opgegaan in de omgevingsvergunning, die geregeld is in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (bijlage 2.5). Wanneer een inpassingsplan (van het Rijk of Provincie) of een bestemmingsplan (van de gemeente) een bepaalde ontwikkeling of een bepaald project niet toestaat, kan er van worden afgeweken. Door een projectbesluit te gebruiken kon er ontheffing verleend worden, van een geldend bestemmingsplan of inpassingsplan, om een project van Rijks, Provinciaal of gemeentelijk belang toch mogelijk te maken.

6.2.6 Beheersverordening

Een beheersverordening kan door de gemeenteraad worden vastgesteld indien op het moment van vaststelling redelijkerwijs mag worden aangenomen dat zich in het gebied waarvoor de verordening geldt, gedurende de geldingsduur van de vast te stellen beheersverordening geen ruimtelijke ontwikkeling voordoet.

Laat onverlet dat zich gedurende de looptijd van de beheersverordening (na de vaststelling dus) omstandigheden kunnen voordoen die nopen tot een ruimtelijke ontwikkeling binnen het gebied. Het kan dan gaan om wijzigingen in de feitelijke situatie ter plaatse maar ook om zaken van juridische aard, waarbij laatstgenoemde ook bovengemeentelijk kunnen zijn. Voor dergelijke situaties voorziet Wro, ter afwijking van de geldende beheersverordening, in het vaststellen van een bestemmingsplan.

Naar haar aard moet een beheersverordening voorschriften bevatten die de toegelaten gebruiksvormen binnen het verordeningengebied omschrijven en toelichten. Voorts moet bij verordening zijn aangegeven voor welk gebied deze geldt en moeten voorafgaand aan de vaststelling van de verordening, de bestaande gebruiksvormen in het verordeningengebied zijn geïnventariseerd. Een perceelsgewijze normering in de beheersverordening is mogelijk maar is niet altijd noodzakelijk.

De beheersverordening kan een thematische invulling bevatten, zij het dat het gezien art. 3.40 lid 1 Wro moet gaan om thema's die als toegelaten gebruik binnen het te normeren gebied op het moment van vaststelling van de beheersverordening aanwezig zijn. De Wro sluit naar haar aard niet uit dat voor één locatie meerdere beheersverordeningen tegelijkertijd gelden. Het bestaan van meerdere verordeningen voor één locatie kent vanuit het oogpunt van praktische uitvoerbaarheid en rechtszekerheid echter de nodige bezwaren.

De Wro laat een verscheidenheid in beheersverordeningen toe. Er bestaat op voorhand echter geen noodzaak om bij AMvB een regeling te geven over inhoud, vormgeving en inrichting van beheersverordeningen. Hooguit zou voorgeschreven kunnen worden uit welke onderdelen een beheersverordening in ieder geval moet bestaan om als beheersverordening te kunnen gelden. De beheersverordening is vormvrij.

Een beheersverordening kan bebouwingsvoorschriften bevatten. Het gaat in ieder geval om bebouwingsvoorschriften die de aanwezigheid van de ten tijde van de vaststelling van de beheersverordening toegelaten bouwwerken normeren.

Hoofdstuk 7

Archiveren

De digitale ruimtelijke plannen conform de Wet ruimtelijke ordening zijn de authentieke plannen. De bevoegde gezagen zijn verplicht conform de Archiefwet de ruimtelijk plannen te archiveren met als doel de plannen in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te houden.

7.1 Archiveren ruimtelijk plan

Ieder ruimtelijk instrument is opgebouwd uit een samenhangende set bronbestanden. Voor verschillende typen instrumenten is dit een andere set. Naast het beschikbaar stellen van een ruimtelijk plan door de bronhouder moet gelijktijdig door deze bronhouder dezelfde set bronbestanden gearchiveerd worden. De ondergrond die hoort bij dit plan, en die door de bronhouder is genoemd in het plan, wordt eveneens bij de bronbestanden van dit plan bewaard.

Achtergrond

Een ruimtelijk plan, en daarmee ook een digitaal ruimtelijk plan, moet worden gearchiveerd. Dit is wettelijk verplicht en de Archiefwet 1995, de Archiefregeling en de selectielijsten geven hiervoor nadere regels. In de selectielijsten worden onder andere bewaartermijnen bepaald. De Archiefwetgeving schrijft voor dat alle archiefbescheiden, analoog en digitaal, in goede, geordende en toegankelijke staat moeten worden gebracht en gehouden. De gegevens dienen doorzoekbaar te zijn.

Daarnaast schrijft de Archiefregeling voor dat dat er metagegevens door de zorgdrager (de bronhouders van de ruimtelijke plannen) worden vastgelegd. Dit maakt dat de gegevens niet alleen doorzoekbaar worden. Ook de authenticiteit, betrouwbaarheid, integriteit, duurzaamheid en uitwisselbaarheid van de informatie tussen systemen (bijvoorbeeld bij migratie naar andere software of bij overbrenging naar een archiefbewaarplaats) moet worden vastgelegd door de zorgdrager.

De Archiefregeling verplicht bijvoorbeeld het vaststellen van een metagegevens schema zoals beschreven in de internationale metagegevensstandaard NEN-ISO 23081 die ook in Nederland is vastgesteld. Deze standaard is uitgewerkt tot de Richtlijn Metagegevens Overheidsinformatie voor gebruik binnen de Nederlandse overheid. De richtlijn maakt deel uit van de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA).

Geonovum heeft in 2013 een handreiking²¹ gepubliceerd waarin aandachtspunten over het archiveren van ruimtelijke plannen zijn opgenomen.

²¹ Zie: <https://www.geonovum.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening-standaarden/documenten/handreiking-archiveren-ruimtelijke-plannen>

Hoofdstuk 8

Wijzigingen SVBP

In dit laatste hoofdstuk geven we een overzicht van een aantal specifieke wijzigingen van een van de vier normen van de RO Standaarden: de Standaarden Vergelijkbare Bestemmingsplannen.

8.1 Begrippen

Een aantal begrippen komt nagenoeg in elk bestemmingsplan voor. Indien deze begrippen in een te maken bestemmingsplan worden gehanteerd, dan moeten deze worden overgenomen. Het is toegestaan een standaardbegrip aan te vullen, op voorwaarde dat deze aanvulling het voorgaande niet tegenspreekt. Het toevoegen van begrippen aan een bestemmingsplan is toegestaan.

Bij de schrijfwijze van het standaardbegrip en de daarop volgende verklarende zijn wordt het gebruik van hoofdletters en kleine letters vrij gelaten. In de paragraaf 6.4 van de SVBP2012⁹ zijn de standaardbegrippen opgenomen.

Ten opzichte van SVBP2008 kent de SVBP2012 zijn de inhoudelijke begrippen vervallen. Begrippen als 'plan' en 'bestemmingsplan' zijn gewijzigd.

8.2 Anti-dubbeltelregel vs. Anti-dubbeltelbepaling

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt de verplichting het overgangsrecht en de anti-dubbeltelregel over te nemen in het bestemmingsplan. Dit wordt in hoofdstuk 3 respectievelijk 4 van de bestemmingsplanregels opgenomen.

Voorheen werden de begrippen anti-dubbeltelbepaling en anti-dubbeltelregel door elkaar gebruikt. Het Bro is per 1 oktober 2012 op dit punt aangepast: het Bro hanteert vanaf dat moment de term anti-dubbeltelregel¹⁸.

Deze standaardbepaling heeft als doel te voorkomen dat van ruimte die in een bestemmingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie is mogelijk gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, opnieuw ten tweede male zou kunnen worden gebruik gemaakt.

8.3 NEN2580

NEN 2580 geeft termen, definities en bepalingmethoden voor de oppervlakten van terreinen met een bouwbestemming en voor de vloeroppervlakten en inhouden van gebouwen of delen daarvan.

In paragraaf 6.5 van de SVB2012⁹ wordt voor de wijze van meten van oppervlakten en inhouden van panden en/of gebouwen die niet benoemd zijn, verwezen naar de termen, definities en bepalingen in NEN 2580²².

²² Zie: <https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NEN-25802007-nl.htm>

8.4 BAG

De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is de registratie waarin gemeentelijke basisgegevens over alle gebouwen en adressen in Nederland zijn verzameld.

Bij het opstellen van de RO Standaarden 2012, en daarmee de SVBP2012, was rekening gehouden met de BAG. De Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 is echter in december 2013 gewijzigd. Met de publicatie in de Staatscourant op 3 december 2013, is met terugwerkende kracht een nieuwe versie van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen, de SVBP versie 1.3.1 in werking getreden.

Paragraaf 6.4 'Begrippen' van de SVBP2012 is zo aangepast dat de inhoudelijke begrippen zijn vervallen. De paragraaf kent alleen nog begrippen die een technische relatie hebben met de andere onderdelen van de RO Standaarden.

Paragraaf 6.5 'Wijze van meten' is vervallen.

- Raadpleeg de wijzigingen van de SVBP2012²³;
- Ga naar de nieuwe versie van de SVBP2012⁹;
- Raadpleeg de wijziging van de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012²⁴.

8.5 Bestemmingen

Ten opzichte van de SVBP2008 is de norm voor het hanteren van de naam van de bestemming eenduidiger opgezet. Iedere bestemming heeft een naam en voor elke bestemming zijn vier varianten mogelijk:

1. naam van de hoofdgroep hanteren

Voorbeeld: Agrarisch

2. specifieke bestemmingsbenaming gebruiken

Voorbeeld: Agrarisch – Akkerbouw

3. bestemming splitsen

Voorbeeld: Gemengd – 1

4. gebruik van de hoofdgroep Overig

Voorbeeld: Enclave

De vier varianten voor de bestemmingsbenaming zijn uiteengezet in paragraaf 3.3 van de SVBP2012⁹. De naam van een voorlopige bestemming, uit te werken bestemming en de dubbelbestemming volgt dezelfde systematiek. Dit is aangegeven in respectievelijk paragraaf 3.4, paragraaf. 3.5 en hoofdstuk 4 van de SVBP2012⁹.

Voorbeeld: Agrarisch- Voorlopig

Voorbeeld: Agrarisch – Uit te werken

8.6 Aanduidingen

Het IMRO en de SVBP kennen een zestal aanduidingen:

- bouwvlak
- functieaanduiding
- bouwaanduiding
- maatvoering
- figuur
- gebiedsaanduiding

²³ Zie: <https://www.geonovum.nl/sites/default/files/SVBP2012-v1.3.1-wijzigingen.pdf>

²⁴ Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-33375.html>

De aanduidingen bouwvlak, bouwaanduiding en figuur zijn ten opzichte van SVBP2008 niet aangepast. Voor de andere aanduidingen is de systematiek of naamgeving wel aangepast in de SVBP2012. Hierna volgen de wijzigingen.

Maatvoering

In SVBP2012 paragraaf 5.5⁹ staat welke aanduidingen, al dan niet in combinatie, mogen worden gebruikt. De naam van de maatvoeringaanduiding wordt met kleine letters geschreven. Voor de naam van de maatvoering zijn drie varianten mogelijk.

- 1) Men kan de maatvoering uit de lijst gebruiken. Bij iedere aanduiding behalve bij de aanduidingen 'aantal' en 'maatvoering' kan de aanduiding voorafgegaan worden door het voorvoegsel [minimum] of [maximum].
Voorbeeld: minimum bouwhoogte (m)
- 2) Men kan specifieke maatvoeringaanduiding gebruiken.
Voorbeeld: minimum aantal bedrijfswoningen.
- 3) Men kan gecombineerde maatvoeringaanduiding gebruiken. In deze variant worden maatvoeringaanduidingen conform variant 1 en/of 2 gecombineerd opgenomen.
Voorbeeld :maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m).

De drie varianten voor maatvoering zijn uiteengezet in SVBP2012 paragraaf 5.5.

Functieaanduiding

Er is gebleken dat in 90% van de gebruikte functieaanduidingen gebruikt wordt gemaakt van 'specifieke vorm van'. Om duidelijkheid te geven hoe deze vorm van functieaanduiding in de praktijk moet worden toegepast is het volgende aangepast in de SVBP:

- Norm opgesteld voor het gebruik van: 'specifieke vorm van';
- Er kan gebruik worden gemaakt van een functioneelijst;
- De lijst is opgenomen als bijlage van de SVBP

In SVBP2012 paragraaf 5.3⁹ leest u meer over functieaanduidingen.

Gebiedsaanduiding

De wijzigingen voor gebiedsaanduidingen zijn:

- Gebiedsaanduidinggroep "wro-zone" is vervangen door "wetgevingzone";
- Gebiedsaanduidinggroep "overig" is vervangen door "overige zone".

In SVBP2012 paragraaf 5.7⁹ leest u meer over gebiedsaanduidingen.

8.7 PRABPK

Conform Wro en Bro wordt een bestemmingsplan met de daarbij behorende toelichting in digitale geautoriseerde bronbestanden vastgelegd en in die vorm vastgesteld. Daarnaast kent de Wro een papieren versie van (hetzelfde) bestemmingsplan. Indien de inhoud van digitale stukken tot een andere uitleg leidt dan de stukken op papier, dan is de digitale inhoud beslissend. Het bestemmingsplan is daarmee een digitaal juridisch authentiek document. De informatie die is vastgelegd in het plan moet in elektronische vorm volledig toegankelijk en raadpleegbaar zijn. Dit wordt de digitale verbeelding genoemd. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening (bijlage 2.4) is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP2012) de norm geeft normen voor de opbouw van de regels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. De Praktijkrichtlijn Analoge Bestemmingsplan Kaart (PRABPK2012)¹⁰ is een aanvullende, niet wettelijk vereiste richtlijn naast de SVBP2012 voor de opmaak van de analoge bestemmingsplan kaarten. In het geval de PRABPK2012 wel wordt gebruikt, wordt geadviseerd de hierin voorschreven werkwijze te hanteren. De PRABPK2012 is van toepassing op de instrumenten:

- bestemmingsplannen;
- wijzigingsplannen;
- uitwerkingsplannen;

- provinciale inpassingsplannen;
- rijksinpassingsplannen;
- rijksbestemmingsplannen.

Bijlage 1 Lijst van Afkortingen en begrippen

In deze bijlage een overzicht veel gebruikte afkortingen binnen de standaarden voor ruimtelijke ordening.

Afkorting	Betekenis
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
Bro	Besluit ruimtelijke ordening
Bronhouder	Met bronhouder wordt de gegevensleverancier van ruimtelijke plannen aangeduid. Burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en de verantwoordelijke minister of ministers stellen de geautoriseerde bronbestanden beschikbaar aan een ieder. Als bronhouders worden dan ook kortweg wel aangeduid: gemeenten, provincies en het Rijk.
IMRO	Informatie Model Ruimtelijke Ordening
IMROPT	Informatie Model Ruimtelijke Ordening voor Planteksten
PRABPK	Praktijkrichtlijn Analoge Bestemmingsplan Kaart
PRAMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
PRBP	Praktijkrichtlijn Bestemmingsplannen
PRGB	Praktijkrichtlijn Gebiedsgerichte Besluiten
PRSV	Praktijkrichtlijn Structuurvisies
PRPT	Praktijkrichtlijn voor Planteksten
PRPV	Praktijkrichtlijn Provinciale Verordening
PRTRI	Praktijkrichtlijn Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten
Rsro	Regeling standaarden ruimtelijke ordening
STRI	Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten
SVBP	Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wro	Wet ruimtelijke ordening

Bijlage 2 Wet- en regelgeving

In deze bijlage een overzicht van relevante wet- en regelgeving bij het toepassen van de RO Standaarden in de praktijk.

2.1 Wet ruimtelijke ordening

In juli 2008 is de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Onderdeel van deze wet is dat planologische visies, plannen, besluiten, verordeningen en algemene maatregelen van bestuur digitaal vervaardigd en op elektronische wijze beschikbaar worden gesteld. Daarnaast is ook in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) een verplichte elektronische beschikbaarstelling opgenomen voor sommige gevallen. Om dit mogelijk te maken zijn de RO Standaarden ontwikkeld.

Naast de Wro zijn in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening (Rsro) nadere bepalingen opgenomen over het digitaal beschikbaar, vindbaar en toegankelijk maken van deze visies, plannen en besluiten.

2.2 Besluit ruimtelijke ordening

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bevat een uitwerking van bepalingen uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). In het Bro is onder meer het volgende opgenomen:

- De verplichting om ruimtelijke visies, plannen, besluiten, verordeningen of algemene maatregelen van bestuur digitaal ('elektronisch') beschikbaar te stellen.
- Alle ruimtelijke plannen zijn te vinden op ruimtelijkeplannen.nl. Er is overgangsrecht opgenomen in het Bro;
- De vormgeving en inrichting van ruimtelijke plannen en dergelijke;
- Gedetailleerde bepalingen over de inhoud van een bestemmingsplan;
- Overgangsrecht voor bestaande gebouwen, bouwwerken of bestaand gebruik;
- De procedure voor het afhandelen van een planschadeverzoek;
- Bepalingen over het exploitatieplan en subsidieregelingen.

De binnen- en buitenplanse ontheffing, alsook het projectbesluit vallen sinds 1 oktober 2010 onder de omgevingsvergunning als onderdeel van de Wabo (bijlage 2.5). De regeling hierover uit het Bro is daarom vervallen.

Per 1 oktober 2012 is het Bro vernieuwd. Het Bro kent wijzigingen ten aanzien van de digitale eisen aan ruimtelijke plannen. Zo bepaalt het besluit wanneer in het proces welke informatie door de bronhouder beschikbaar moeten worden gesteld. Daarnaast is de bronhouder verplicht enkele instrumenten, zoals het exploitatieplan en de gerechtelijke uitspraak, nu ook verplicht beschikbaar te stellen conform de RO Standaarden.

- Raadpleeg de betreffende wijzigingen in het Bro¹⁸;
- Raadpleeg actuele integrale versie van het Bro²⁵.

²⁵ Zie: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0023798>

2.3 Overgangsrecht

Het overgangsrecht is een regeling in bestemmingsplannen die erin voorziet dat oude situaties, die ten tijde van een vorig bestemmingsplan al bestonden, maar die in strijd zijn met het daarop volgende bestemmingsplan, mogen blijven bestaan. Het overgangsrecht heeft als doel bij de invoering van nieuwe bestemmingsregels, bescherming te bieden aan gevestigde belangen of verkregen rechten. Het overgangsrecht is in principe bedoeld als uitsterfconstructie. De gedachte daarachter is dat een ongewenste situatie in beginsel tijdens de periode waarvoor het bestemmingsplan geldt, wordt beëindigd. Overgangsbepalingen in een bestemmingsplan zijn meestal gesplitst in twee zaken, namelijk die ten aanzien van het bouwen en die betreffende het gebruik.

2.4 Regeling standaarden ruimtelijke ordening

De RO Standaarden 2008 en de RO Standaarden zijn vastgelegd in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012. Daarnaast is in de regeling een overgangstermijn opgenomen van 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013:

In de periode 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013 mocht u de nieuwe RO Standaarden 2012 al toepassen. Bronhouders kiezen in deze periode welke RO Standaarden toe te passen bij het in procedure brengen of houden van ruimtelijke plannen. Het overschakelen van RO Standaarden 2008 naar RO Standaarden 2012 in de periode 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013 is eveneens toegestaan. Het louter overschakelen van de RO Standaarden 2008 naar de RO Standaarden 2012 geldt niet als een gewijzigde vaststelling. Sinds 1 juli 2013 bent u verplicht de RO Standaarden 2012 toe te passen.

Deze regeling treedt per 1 oktober 2012 in werking. Bovenstaande bepalingen zijn opgenomen in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 onder artikel 4. Daarnaast is een toelichting in de regeling opgenomen over het overgangstermijn onder punt 4¹⁶.

In december 2013 is de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 aangepast met een nieuwe versie van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP2012). Met de publicatie in de Staatscourant op 3 december 2013, treedt met terugwerkende kracht een nieuwe versie van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen, de SVBP versie 1.3.1 in werking. Dit is op verzoek van de RO praktijk.

Gewijzigd in de SVBP2012:

- Paragraaf 6.4 'Begrippen' is zo aangepast dat de inhoudelijke begrippen zijn vervallen. De paragraaf kent alleen nog begrippen die een technische relatie hebben met de andere onderdelen van de RO Standaarden;
- Paragraaf 6.5 'Wijze van meten' is vervallen.

Aanleiding

In de SVBP2012 zijn standaardbegrippen en bijbehorende definities opgenomen. Een aantal begrippen komt nagenoeg in elk bestemmingsplan voor. Wanneer deze begrippen in een te maken bestemmingsplan worden gehanteerd, dan moeten deze worden overgenomen.

In de SVBP2012, zijn begrippen en definities in lijn gebracht met andere wet- en regelgeving. In de RO praktijk is er met de introductie van de SVBP2012 onduidelijkheid ontstaan over het toepassen van een aantal van deze begrippen zoals 'pand', 'hoofdgebouw' en 'bouwwerk'.

Raadpleeg de wijzigingen van de SVBP2012²³.

2.5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is op 1 oktober 2010 in werking getreden. De relatie tussen de Wabo en de RO Standaarden 2012 is gelegd bij de omgevingsvergunning (paragraaf 5.4) om af te wijken van het bestemmingsplan.

De uitgebreide procedure om af te wijken van een bestemmingsplan ten behoeve van gebiedsontwikkeling (vroeger: artikel 19 lid 1 en 2 Wro, vervolgens artikel 3.10 Wro, het Projectbesluit) is van de Wro naar de Wabo overgebracht. Met een omgevingsvergunning voor de activiteit "gebruik in strijd met een planologische regeling" kan elk gebruik (waaronder bouwen) worden toegestaan, ongeacht wat er in de geldende planologische regeling staat. Op dit moment moet een dergelijke omgevingsvergunning tevens een vergunning bevatten voor activiteiten die onlosmakelijk verbonden zijn met de afwijking van de planologische regeling.

De mededeling van een met artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3 van de Wabo verleende omgevingsvergunning, dient op basis van artikel 6.14 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) ook langs elektronische weg plaats te vinden overeenkomstig de eisen die hiervoor worden gegeven in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening.

2.6 Algemene wet bestuursrecht

Wanneer een ruimtelijke plan de procedure doorloopt zijn er naast specifieke bepalingen voor de procedure in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) ook algemeen bindende bepalingen opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Zo is met afdeling 3.4 Awb een uniforme openbare voorbereidingsprocedure bepaald. Daarnaast zijn er bepalingen in de Awb te vinden over bekendmakingen en mededeling en bijvoorbeeld bezwaar en beroep.

2.7 Crisis- en herstelwet

Met het wijzigen van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet in mei 2014 (Stb. 2014, nr. 168)²⁶ is het voor een aantal gemeenten mogelijk geworden digitale bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte te maken waarmee kan worden afgeweken van een aantal met name genoemde onderdelen van de geldende wet- en regelgeving. De betreffende gemeenten experimenteren hiermee in het kader van de Crisis- en herstelwet en doen tevens ervaring op ter voorbereiding op de Omgevingswet.

Een van de aspecten waar gemeenten onder voorwaarden van af mogen wijken zijn de digitale aspecten met RO Standaarden en Ruimtelijkeplannen.nl. Afgeweken kan worden onder de voorwaarde dat het Chw bestemmingsplan wel elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar wordt gesteld en blijft op een door de raad te bepalen internetadres (weblocatie). De landelijke voorziening Ruimtelijkeplannen.nl bevat een verwijzing naar dit internetadres. Dit is bepaald met artikel 7c, lid 9 van Besluit uitvoering Chw.

Geonovum heeft samen met het ministerie van Infrastructuur en Milieu en het Kadaster een werkafpraak ontwikkeld die ingaat op de ontsluiting van de informatie van het Chw bestemmingsplan via Ruimtelijkeplannen.nl. Voor het digitaal ontsluiten van dit plan maakt de gemeente de keuze in hoeverre de inhoud van het bestemmingsplan via Ruimtelijkeplannen.nl raadpleegbaar is en of het authentieke plan interactief wordt gepresenteerd.

Vanaf publicatie van deze werkafpraak tot het tijdstip van inwerkingtreden van vernieuwde RO Standaarden of omgevingswetstandaarden dan wel nader bericht van de beheerder van de RO Standaarden, geldt deze werkafpraak²⁷.

²⁶ Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2014-168.html>

²⁷ Zie: <https://www.geonovum.nl/documenten/werkafpraak-2012-chw-bestemmingsplan>

Bijlage 3 RO Standaarden 2012: vier normen

De RO Standaarden bestaan uit wettelijk verplichte standaarden en toelichtingen, praktijkrichtlijnen en werkafspraken, op deze standaarden. De wettelijke verplichte onderdelen van de RO Standaarden zijn de normen. In deze bijlage lichten we de normen toe.

3.1 RO Standaarden 2012

De RO Standaarden 2012 zijn vastgelegd in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012. In de periode 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013 mocht u de nieuwe RO Standaarden 2012 al toepassen. Bronhouders kiezen in deze periode welke RO Standaarden toe te passen bij het in procedure brengen of houden van ruimtelijke plannen. Het overschakelen van RO Standaarden 2008 naar RO Standaarden 2012 in de periode 1 oktober 2012 tot 1 juli 2013 is eveneens toegestaan. Het louter overschakelen van de RO Standaarden 2008 naar de RO Standaarden 2012 geldt niet als een gewijzigde vaststelling. Sinds 1 juli 2013 bent u verplicht de RO Standaarden 2012 toe te passen.

3.2 STRI

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat planologische visies, plannen, besluiten, verordeningen, algemene maatregelen van bestuur en onderliggende ministeriële regelingen door de bronhouder digitaal vervaardigd en op elektronische wijze beschikbaar gesteld moeten worden.

Daarnaast is ook in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) een verplichte elektronische beschikbaarstelling opgenomen voor sommige gevallen. Om dit mogelijk te maken zijn de RO Standaarden ontwikkeld. De Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (STRI) is één van de standaarden uit dit samenhangende pakket.

Deze standaard is nodig om drie redenen:

- Waarborgen van de bruikbaarheid en interoperabiliteit van de ruimtelijke instrumenten door middel van het vaststellen van technische vormvereisten;
- Waarborgen van de vindbaarheid en raadpleegbaarheid van de ruimtelijke instrumenten door middel van het vaststellen van regels rondom de elektronische beschikbaarstelling;
- Waarborgen van de rechtszekerheid door middel van het vaststellen van vereisten rondom integriteit, authenticiteit en volledigheid van de ruimtelijke instrumenten.

Ga hier direct naar de STRI2012³ of de STRI2008²⁸ document of raadpleeg de toelichting op de STRI2012: de Praktijkrichtlijn Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (PRTRI2012)⁴.

3.3 SVBP

De Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) bevat de normen die van toepassing zijn op de vormgeving en inrichting van bestemmingsplannen, inpassingsplannen en rijksbestemmingsplannen, met het doel om deze op vergelijkbare wijze op te bouwen en weer te geven. Met vormgeving en inrichting wordt bedoeld de opbouw van de planregels en de digitale verbeelding van het bestemmingsplan.

²⁸ Zie: <http://ro-standaarden.geonovum.nl/2008/1.1/20081224-STRI2008.pdf>

De standaard heeft geen betrekking op de toelichting van het bestemmingsplan. Er worden geen normen gesteld omtrent de vormgeving en inrichting van de analoge weergave van het bestemmingsplan. De SVBP2012 heeft ook geen betrekking op de totstandkoming van de inhoud van een bestemmingsplan. Dit is de verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag. In de SVBP2012 is wel aangegeven hoe de inhoud van een bestemmingsplan digitaal moet worden weergegeven.

In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening (hierna Rsro) is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (hierna SVBP2012) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP2012 zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (hierna IMRO2012) en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (hierna STRI2012) normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP2012 geeft normen voor de opbouw van de regels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. De Praktijkrichtlijn Analoge Bestemmingsplan Kaart (PRABPK2012)¹⁰ geeft de aanvullende richtlijnen voor de opmaak van de analoge bestemmingsplan kaarten. Indien de inhoud van digitale stukken tot een andere uitleg leidt dan de stukken op papier, dan is de digitale inhoud beslissend.

3.4 IMRO

Het Informatie Model Ruimtelijke Ordening (IMRO2012) is onderdeel van de RO Standaarden 2012 en is normstellend voor de codering van ruimtelijke plannen. Het is van belang voor applicatiebouwers en als referentie voor andere IMRO gerelateerde documenten.

IMRO2012 wordt beschreven zonder uit te weiden over de praktische toepassing van het model voor het coderen van digitale ruimtelijke plannen zoals bestemmingsplannen of structuurvisies. De toelichting op het IMRO voor deze specifieke ruimtelijke instrumenten vindt u in de praktijkrichtlijnen:

- Praktijkrichtlijn Bestemmingsplannen (PRBP2012)²⁰;
- Praktijkrichtlijn Structuurvisies (PRSV2012)¹¹;
- Praktijkrichtlijn Gebiedsgerichte Besluiten (PRGB2012)¹⁴;
- Praktijkrichtlijn Provinciale Verordening (PRPV2012)¹²;
- Praktijkrichtlijn Algemene Maatregel van Bestuur (PRAMvB2012)¹³;
- Praktijkrichtlijn voor Planteksten (PRPT2012)⁶.

Naast de praktijkrichtlijnen zijn er nog drietal standaarden toepassing voor ontsluiting en presentatie van omgevingsinstrumenten:

- Standaard voor Vergelijkbaarheid Bestemmingsplannen (SVBP2012)⁹ met bijbehorende functielijst²⁹ en een toelichting op het maken van een analoge bestemmingsplankaart (PRABPK2012)¹⁰;
- Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (STRI2012)³ met bijbehorende praktijkrichtlijn (PRTRI2012)⁴;
- Informatiemodel Ruimtelijke Ordening voor Planteksten (IMROPT2012)⁵ met bijbehorende praktijkrichtlijn (PRPT2012)⁶.

Daarnaast is ook in de Wabo en in de Crisis- en herstelwet (bijlage 2.7) een verplichte elektronische beschikbaarstelling opgenomen voor sommige gevallen. Om dit mogelijk te maken zijn de RO standaarden ontwikkeld. IMRO is één van de standaarden uit dit samenhangende pakket. Het gebruik van de RO Standaarden 2008 heeft ervaringen en inzichten opgeleverd die de standaard kunnen verbeteren. Daarnaast is ook de RO praktijk en wetgeving in beweging wat een effect heeft op de eisen die aan de standaard gesteld worden. Beide processen hebben middels het geëffectueerde beheer van de RO Standaarden geleid tot deze nieuwe IMRO versie.

²⁹ Zie: <https://www.geonovum.nl/wegwijzer/standaarden/svbp2012-functielijst-bijlage>

IMRO2012¹⁵ is de opvolger van IMRO2008³⁰. Voor de toepassing van IMRO in de verschillende instrumenten zijn de eerder genoemde praktijkrichtlijnen opgesteld. Dit zijn aparte documenten die per instrumenttype uitvoerig en volledig toelichten hoe een digitaal instrument conform IMRO gecodeerd dient te worden.

3.5 IMROPT

De norm voor objectgerichte planteksten in de ruimtelijke ordening is Informatiemodel Ruimtelijke Ordening Planteksten (IMROPT2012)⁵.

Bij objectgerichte planteksten (paragraaf 2.5) betekent het dat planteksten worden opgeknipt in stukken (bijvoorbeeld hoofdstukken, paragrafen en alinea's). Ieder object (stuk) is zelfstandig leesbaar, heeft een titel, begint met een hoofdletter en eindigt met een punt. Aan ieder object kunnen we aanvullende kenmerken toevoegen, bijvoorbeeld door wie het is geschreven en met welke objecten het samenhangt.

- raadpleeg de norm IMROPT2012⁵;
- raadpleeg de toelichting op de norm PRPT2012⁶.

³⁰ Zie: <http://ro-standaarden.geonovum.nl/2008/1.1/20081224-IMRO2008.pdf>

Bijlage 4 Type ruimtelijk plan

De meeste typen ruimtelijke plannen zijn in deze handreiking reeds benoemd. In deze bijlage komen nog de structuurvisie, provinciale verordening en algemene maatregel van bestuur aan de orde.

4.1 Voorbereidingsbesluit

Een voorbereidingsbesluit is een verklaring van de gemeenteraad dat een bestemmingsplan voor het betreffende gebied wordt voorbereid. Met dit besluit wordt een voorbereidingsbescherming beoogd, waarmee bouw- en aanlegactiviteiten kunnen worden geweerd die nog op grond van het geldende bestemmingsplan mogelijk zijn. In een voorbereidingsbesluit wordt bepaald voor welk gebied het besluit geldt en met ingang van welke dag het in werking treedt. Een voorbereidingsbesluit wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen een voorbereidingsbesluit kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld. Een voorbereidingsbesluit is vormvrij (paragraaf 2.4.2).

4.2 Structuurvisie

Gemeenten, provincies en het Rijk maken structuurvisies om hiermee uitspraken te doen over de gewenste (ruimtelijke) ontwikkeling. Om dit toekomstbeeld te realiseren wordt in een structuurvisie aandacht besteed aan bijvoorbeeld identiteit, de gewenste omvang van de gemeente, het woonmilieu, de werksituatie, de infrastructuur en de benodigde voorzieningen.

Toelichting

Het maken van een structuurvisie wordt voor iedere overheid toegelicht in één praktijkrichtlijn: Praktijkrichtlijn Structuurvisies (PRSV2012)¹¹.

Verbeelding

De structuurvisie is vormvrij (paragraaf 2.4.2), maar kan conform de RO Standaarden 2012 wel van een verbeelding gebruik worden gemaakt die is opgesteld met behulp van een symboolcodelijst. Dit was met de RO Standaarden 2008 alleen mogelijk door middel van een werkafspraken voor vormvrije plannen.

De bronhouder kiest zelf kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst. Dit gebeurt met het attribuut 'cartografieInfo' in de maaksoftware. Een interactieve raadpleegomgeving zal het gebruik van kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst herkennen en weergeven.

Vershil tussen beleidsteksten en beleidsdocumenten?

Bij een structuurvisie spreken we van beleidsdocumenten en beleidsteksten. Het beleidsdocument is de volledige structuurvisie in tekstvorm. De beleidstekst wordt opgenomen bij het object structuurvisiegebied. Vergelijk dit met de bestemmingsregels die worden gekoppeld aan een bestemming. Deze zijn ook een deel van de planregels die behoren bij een specifiek object.

4.3 Provinciale verordening

Provincies kunnen een verordening opstellen om provinciale belangen en de doorwerking van het provinciaal beleid zeker te stellen. In een provinciale verordening kunnen regels worden opgenomen met betrekking tot de inhoud van bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en beheersverordeningen. De provincie richt zich hierbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn zoals verstedelijking, natuur, nationale landschappen, water en glastuinbouw.

Een verordening hoeft niet op de structuurvisie gebaseerd te zijn, maar het moet wel om provinciale belangen gaan.

De provinciale verordening is vormvrij (paragraaf 2.4.2), maar kan conform de RO Standaarden 2012 wel van een verbeelding gebruik worden gemaakt die is opgesteld met behulp van een symboolcodelijst. Dit was met de RO Standaarden 2008 alleen mogelijk door middel van een werkafspraken.

De bronhouder kiest zelf kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst. Dit gebeurt met het attribuut 'cartografieInfo' in de maaksoftware. Een interactieve raadpleegomgeving zal het gebruik van kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst herkennen en weergeven.

4.4 Algemene maatregel van bestuur en regeling

Een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) is een nadere uitwerking van een wet, omdat een wet niet alles tot in de details kan regelen. In de wet staat welke onderdelen later nog nader uitgewerkt mogen worden. Zo heeft de Wet geluidhinder een Besluit geluidhinder (AMvB), waarin de precieze geluidsnormen voor de spoorwegen staan. Een AMvB hoeft niet in de Tweede en Eerste Kamer te worden behandeld. Daarmee is het een versnelde vorm van wetgeving.

De in het geval een AMvB onder de Wro wordt gemaakt, wordt deze conform de RO Standaarden, IMRO en STRI, digitaal uitwisselbaar en beschikbaar gemaakt. Een toelichting op de werkwijze is gegeven in de Praktijkrichtlijn Algemene Maatregel van Bestuur (PRAMvB2012)¹³.

Verbeelding

De AMvB en de regeling zijn vormvrij (paragraaf 2.4.2), maar kan conform de RO Standaarden 2012 wel van een verbeelding gebruik worden gemaakt die is opgesteld met behulp van een symboolcodelijst. Dit was met de RO Standaarden 2008 alleen mogelijk door middel van een werkafspraken voor vormvrije plannen.

De bronhouder kiest zelf kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst. Dit gebeurt met het attribuut 'cartografieInfo' in de maaksoftware. Een interactieve raadpleegomgeving zal het gebruik van kleur en symboolweergave uit de symboolcodelijst herkennen en weergeven.

Het proces

Een AMvB doorloopt het volgende traject van ontwerp-AMvB naar AMvB:

- ambtelijke voorbereiding op het ministerie;
- behandeling in ministerraad
- advies van Raad van State
- publicatie in het Staatsblad
- inwerkingtreding

Soms wordt een ontwerp-AMvB toch aan de Tweede en Eerste Kamer voorgelegd. Dit heet een voorhangprocedure. De Kamers kunnen de betrokken minister dan vragen om alsnog wijzigingen in de ontwerp-AMvB op te nemen. De minister moet dit doen voor hij de ontwerp-AMvB naar de Raad van State stuurt.

Daarnaast kan het voorkomen dat een ministeriële regeling die de ruimtelijke ordening betreft wordt opgesteld. De kan met behulp van het plantype 'regeling' in de RO Standaarden 2012 ook digitaal vervaardigd en beschikbaar worden gesteld. Dit is toegelicht in de PRAMvB2012¹³.